

**MINISTERSTWO RODZINY, PRACY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ
DEPARTAMENT RYNKU PRACY**

**INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI
AGENCJI ZATRUDNIENIA
w 2016 r.**

Warszawa, 2017 r.

Spis treści

1.	Wstęp.....	3
2.	Regulacje prawne obowiązujące w 2016 r.	4
3.	Działalność agencji zatrudnienia w 2016 r.	9
3.1.	Działalność agencji zatrudnienia w zakresie pośrednictwa pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.....	15
3.2.	Działalność agencji zatrudnienia w zakresie kierowania osób do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych.	17
3.3.	Działalność agencji zatrudnienia w zakresie pracy tymczasowej.	20
3.4.	Działalność agencji zatrudnienia w zakresie doradztwa personalnego.	26
3.5.	Działalność agencji zatrudnienia w zakresie poradnictwa zawodowego.	26
4.	Zbiorne wyniki z działalności agencji zatrudnienia w zakresie pośrednictwa pracy oraz pracy tymczasowej w latach 2003 – 2016.	29
5.	Informacja o dokonanych przez marszałków województw odmowach wpisu do rejestru agencji zatrudnienia, wykreśleniach z rejestru oraz przeprowadzonych kontrolach agencji zatrudnienia.	32
6.	Informacja o zagranicznych podmiotach z UE/EOG świadczących usługi agencji zatrudnienia na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.	34
7.	Przestrzeganie przez agencje zatrudnienia przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	36
8.	Podsumowanie.	43
Z A Ł Ą C Z N I K I		47
Załącznik 1. Zatrudnienie wg grup zawodów w wyniku pośrednictwa pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej w 2016 r.....		48
Załącznik 2. Zatrudnienie wg grup zawodów w wyniku pośrednictwa pracy w zakresie kierowania osób do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych w 2016 r.....		57
Załącznik 3. Kraje, do których agencje zatrudnienia kierowały najwięcej osób do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych w 2016 r.		62
Załącznik 4. Umowy zawierane przez agencje pracy tymczasowej w 2016 r. z podaniem państwa zatrudnienia..		64
Załącznik 5. Umowy zawierane przez agencje pracy tymczasowej wg grup zawodów w 2016 r.		9

1. WSTĘP

Polskie prawodawstwo dopuszcza obsługę rynku pracy nie tylko przez publiczne służby zatrudnienia (wojewódzkie i powiatowe urzędy pracy), ale również przez inne instytucje rynku pracy, w tym przez agencje zatrudnienia.

Agencje zatrudnienia są podmiotami wpisanymi do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia, świadczącymi usługi w zakresie pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego, doradztwa personalnego lub pracy tymczasowej.

Działalność agencji zatrudnienia jest działalnością regulowaną, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1829 z późn. zm.), i do jej prowadzenia wymagany jest wpis do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia.

Dokumentem potwierdzającym wpis do ww. rejestru jest wydawany przez marszałka województwa certyfikat. Certyfikat ten uprawnia do świadczenia jednej, kilku lub wszystkich usług z zakresu: pośrednictwa pracy, doradztwa personalnego, poradnictwa zawodowego lub pracy tymczasowej. W praktyce procedura rejestracyjna oraz wydawanie certyfikatów odbywa się w Wojewódzkich Urzędach Pracy.

Rejestr podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia jest jawny i ogólnie dostępny na stronie internetowej www.kraz.praca.gov.pl. Od dnia 1.01.2015 r. wprowadzony został nowy system do obsługi tego rejestru.

Agencje zatrudnienia zobligowane zostały przepisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017 r., poz. 1065) do przedstawiania marszałkowi województwa informacji o działalności agencji zatrudnienia, w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku. Szczegółowy zakres informacji określony został w formularzu informacji, stanowiącym załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 lipca 2013 r. w sprawie działalności agencji zatrudnienia (Dz. U. poz. 899).

Marszałkowie województw opracowują zbiorczą informację z województwa, którą następnie przekazują ministrowi właściwemu do spraw pracy, w terminie do dnia 31 marca każdego roku. Wzór formularza zbiorczej informacji określa załącznik nr 4 do ww. rozporządzenia.

Niniejsze opracowanie sporządzone zostało na podstawie danych zawartych w aplikacji zarządzającej rejestrem podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia, wg stanu na dzień 31.12.2016 r.

2. REGULACJE PRAWNE OBOWIĄZUJĄCE W 2016 R.

Podstawy prawne działania agencji zatrudnienia w 2016 r. określały:

- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017 r., poz. 1065) – zwana dalej „ustawą”,
- ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1829, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 9 lipca 2003 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 360 z późn. zm.),
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 lipca 2013 r. w sprawie działalności agencji zatrudnienia (Dz. U. poz. 899).

Przepisy dotyczące działalności agencji zatrudnienia – określone w ustawie – w odniesieniu do regulacji prawnych z końca 2015 r. obowiązywały w niezmienionym kształcie przez cały 2016 r.

Warunki prowadzenia działalności agencji zatrudnienia

Zgodnie z przepisami ustawy agencja zatrudnienia zobowiązana jest do przestrzegania następujących warunków:

1. Nie może posiadać zaległości z tytułu podatków, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, o ile był obowiązany do ich opłacania.
2. Nie może być karana za przestępstwa lub wykroczenia, o których mowa w art. 121 – 121b ustawy.
3. Nie może być podmiotem, w stosunku, do którego została otwarta likwidacja lub ogłoszono jego upadłość.
4. Przetwarzanie danych osobowych przez agencję zatrudnienia powinno odbywać się zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych.
5. Nie może dyskryminować ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, pochodzenie etniczne, narodowość, orientację seksualną, przekonania polityczne i wyznanie religijne ani ze względu na przynależność związkową osób, dla których poszukuje zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.
6. Nie może pobierać opłat od osób, dla których poszukuje zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub którym udziela pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia, z wyjątkiem kwot określonych w art. 85 ust. 2 pkt 7 ustawy.
7. Ma obowiązek współpracować z organami zatrudnienia w zakresie realizacji polityki rynku pracy.
8. W dokumentach, ogłoszeniach i ofertach agencja zatrudnienia jest zobowiązana umieszczać numer wpisu do rejestru agencji zatrudnienia.

9. Oferty pracy do wykonywania pracy tymczasowej powinny być oznaczane, jako „oferty pracy tymczasowej”.
10. Ma obowiązek informowania w odpowiednim terminie o zmianie danych, zawieszeniu albo wznowieniu wykonywania działalności gospodarczej oraz o zaprzestaniu działalności.
11. Ma obowiązek niezwłocznego zwrócenia osobie, na rzecz której świadczą lub świadczyły usługi z zakresu działalności agencji zatrudnienia, na jej pisemny wniosek, złożonych przez nią oryginałów dokumentów, w szczególności dokumentów potwierdzających posiadane wykształcenie, kwalifikacje oraz doświadczenie zawodowe.
12. Ma obowiązek przedstawiania marszałkowi województwa informacji o działalności agencji zatrudnienia, w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku, za rok poprzedni.
13. W przypadku świadczenia usługi z zakresu kierowania do pracy za granicą - wypełniać zobowiązanie do zawierania pisemnej umowy z osobą kierowaną do pracy za granicą oraz umowy z pracodawcą zagranicznym (zakresy tych umów określa odpowiednio art. 85 ust. 2 i 3 ustawy).
14. Ma obowiązek, przed skierowaniem osoby do pracy (albo pracy tymczasowej) za granicą, przekazać tej osobie na piśmie informacje o kosztach, opłatach i innych należnościach (w tym określonych w art. 85 ust. 2 pkt 7 ustawy) związanych z kierowaniem do pracy oraz podjęciem i wykonywaniem pracy za granicą.
15. W przypadku pośredniczenia do pracy za granicą ma obowiązek prowadzenia:
 - wykazu podmiotów, do których są kierowane osoby do pracy za granicą,
 - wykazu osób kierowanych do pracy za granicą.
16. Wypełniać zobowiązanie do przestrzegania międzynarodowych umów, porozumień i programów dotyczących zatrudnienia wiążących Polskę oraz obowiązujących w państwie zatrudnienia przepisów o zatrudnieniu oraz przepisów regulujących działalność agencji zatrudnienia.
17. Informować osoby kierowane do pracy za granicą o zaliczaniu udokumentowanych okresów zatrudnienia za granicą u pracodawców zagranicznych do okresów pracy w Polsce, w zakresie uprawnień pracowniczych.

Przedsiębiorcy zagraniczni z Unii Europejskiej/Europejskiego Obszaru Gospodarczego

Przedsiębiorcy zagraniczni z państw UE/EOG, przed rozpoczęciem działalności w zakresie pośrednictwa pracy, doradztwa personalnego, poradnictwa zawodowego lub pracy tymczasowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – korzystający ze swobody świadczenia usług – zobowiązani są do złożenia marszałkowi województwa właściwemu dla miejsca świadczenia usług zawiadomienia, zawierającego następujące dane:

1. Nazwę państwa pochodzenia przedsiębiorcy.
2. Oznaczenie przedsiębiorcy oraz jego siedzibę.
3. Przybliżone miejsce i termin wykonywania usług oraz rodzaj świadczonych usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W przypadku, gdy niemożliwe jest określenie podstawowego miejsca wykonywania usługi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przedsiębiorca zagraniczny składa zawiadomienie do marszałka województwa mazowieckiego.

Działalność niewymagająca wpisu do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia

Nie wymaga wpisu do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia świadczenie usług: pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego, doradztwa personalnego oraz pracy tymczasowej, przez podmioty, o których mowa w art. 18c ustawy, tj.:

1. Ochotnicze Hufce Pracy,
2. Centra Integracji Społecznej oraz Kluby Integracji Społecznej, o których mowa w przepisach o zatrudnieniu socjalnym,
3. Wspecjalizowane organy wojskowe, o których mowa w przepisach o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, wykonujące te usługi dla żołnierzy zawodowych zwalnianych i zwolnionych z zawodowej służby wojskowej,
4. Przedsiębiorców zagranicznych posiadających uprawnienia i prowadzących zgodnie z prawem działalność w zakresie pośrednictwa pracy, doradztwa personalnego, poradnictwa zawodowego lub pracy tymczasowej na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej, państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego nienależących do Unii Europejskiej oraz państw niebędących stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, którzy mogą korzystać ze swobody świadczenia usług na podstawie umów zawartych przez te państwa ze Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi i zamierzających świadczyć te same usługi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - korzystających ze swobody świadczenia usług, o której mowa w art. 49 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

Ponadto nie wymaga wpisu do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia prowadzenie następującej działalności:

1. Działalność w zakresie kierowania za granicę do pracodawców zagranicznych własnych pracowników, jeżeli wynika to z umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska,
2. Działalność w zakresie kierowania za granicę do zatrudnienia polegającego na czasowym przyjęciu do rodziny w zamian za określone świadczenia w celu doskonalenia umiejętności językowych lub zawodowych na okres do 2 lat,
3. Działalność w zakresie kierowania do pracy za granicą prowadzona przez organy określone w przepisach o systemie oświaty, kierujące nauczycieli do pracy za granicą w środowiskach polonijnych,

4. Gromadzenie w postaci dokumentu elektronicznego i udostępnianie informacji o wolnych i poszukiwanych miejscach pracy za pośrednictwem systemów teleinformatycznych,
5. Pomoc instytucji szkoleniowych udzielana nieodpłatnie uczestnikom lub absolwentom szkoleń i przygotowania zawodowego dorosłych, polegająca na informowaniu o sytuacji na rynku pracy i zapotrzebowaniu na kwalifikacje,
6. Działalność w zakresie organizowania praktycznej nauki zawodu, o której mowa w przepisach o systemie oświaty,
7. Działalność w zakresie kierowania osób do podmiotów w celu nabywania umiejętności praktycznych, w szczególności odbycia praktyki absolwenckiej, praktyki lub stażu zawodowego, niebędących zatrudnieniem lub inną pracą zarobkową. Z tytułu prowadzenia ww. działalności podmiot nie może od osób pobierać opłat innych niż faktycznie poniesione przez niego koszty na: dojazd i powrót osoby skierowanej, wydanie wizy, badania lekarskie oraz tłumaczenia dokumentów. W przypadku kierowania osób za granicę do podmiotów zagranicznych, procedura kierowania powinna się odbywać w trybie art. 85 ust. 2 ustawy.

Odpłatność za usługi świadczone przez agencje zatrudnienia

Zgodnie z przepisem art. 19d ustawy - zabrania się pobierania od osób, dla których agencja zatrudnienia poszukuje zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub którym udziela pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia, opłat innych niż wymienione w art. 85 ust. 2 pkt 7 ustawy, tj. opłat za: dojazd i powrót osoby skierowanej, wydanie wizy, badania lekarskie i tłumaczenie dokumentów.

Opłaty, o których mowa wyżej mogą być pobierane od osób przez agencje zatrudnienia jedynie z tytułu faktycznie poniesionych kosztów związanych ze skierowaniem do pracy za granicą – pod warunkiem wyspecyfikowania tych opłat w umowie zawartej z osobą kierowaną do pracy za granicą.

Odpowiedzialność osób świadczących usługi w zakresie agencji zatrudnienia za wykroczenia przeciwko przepisom ustawy

W przypadku nieprzestrzegania warunków prowadzenia agencji zatrudnienia marszałek województwa wykreśla podmiot z rejestru agencji zatrudnienia. Ponadto osobie naruszającej pewne warunki prowadzenia agencji zatrudnienia określone w ustawie, grozi kara grzywny.

Przepis art. 121 ustawy nakłada na osobę świadczącą usługi z zakresu agencji zatrudnienia następujące sankcje za wykroczenia przeciwko przepisom tej ustawy:

1. Grzywna nie niższa niż **3.000 zł**

Karze podlega:

- ten, kto bez wymaganego wpisu do rejestru prowadzi działalność w zakresie agencji zatrudnienia;

- ten, kto świadcząc usługi, o których mowa w art. 18 ust. 1 lub w art. 18c ust. 2 ustawy pobiera od osoby, dla której poszukuje zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub której udziela pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia, dodatkowe opłaty, inne niż wymienione w art. 85 ust. 2 pkt 7 ustawy;
- ten, kto świadcząc usługi, o których mowa w art. 18 ust. 1 lub w art. 18c ust. 2 ustawy, nie przestrzega zasady zakazu dyskryminacji ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, pochodzenie etniczne, narodowość, orientację seksualną, przekonania polityczne i wyznanie religijne lub ze względu na przynależność związkową;
- ten, kto przed skierowaniem osoby do pracy (albo pracy tymczasowej) za granicą, nie przedstawia tej osobie na piśmie informacji o kosztach, opłatach i innych należnościach (w tym określonych w art. 85 ust. 2 pkt 7 ustawy) związanych z kierowaniem do pracy oraz podjęciem i wykonywaniem pracy za granicą.

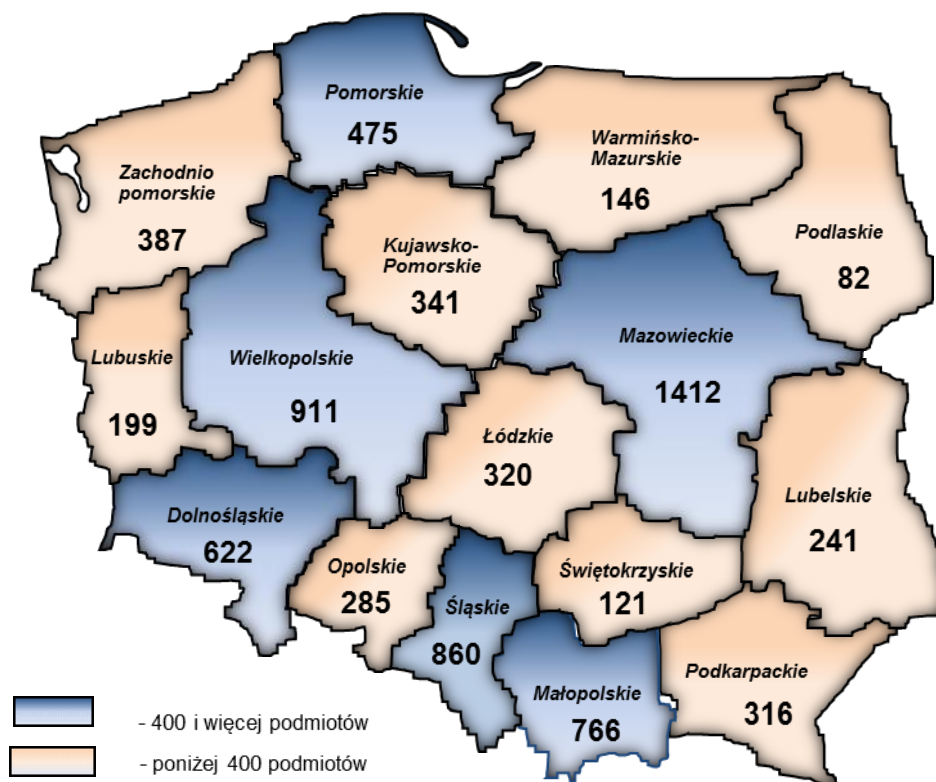
2. Grzywna nie niższa niż **4.000 zł**

Karze podlega ten, kto kierując osobę do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych nie zawiera z tą osobą pisemnej umowy.

3. DZIAŁALNOŚĆ AGENCJI ZATRUDNIENIA W 2016 R.

Na koniec 2016 r. funkcjonowało w kraju **7 484** podmioty posiadające wpis do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia. Liczba ta wzrosła o 1 403 agencje zatrudnienia w stosunku do 2015 r. (6 081).

Kartogram 1. Liczba podmiotów posiadających wpis do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia wg województw. Stan w dniu 31.12.2016 r.

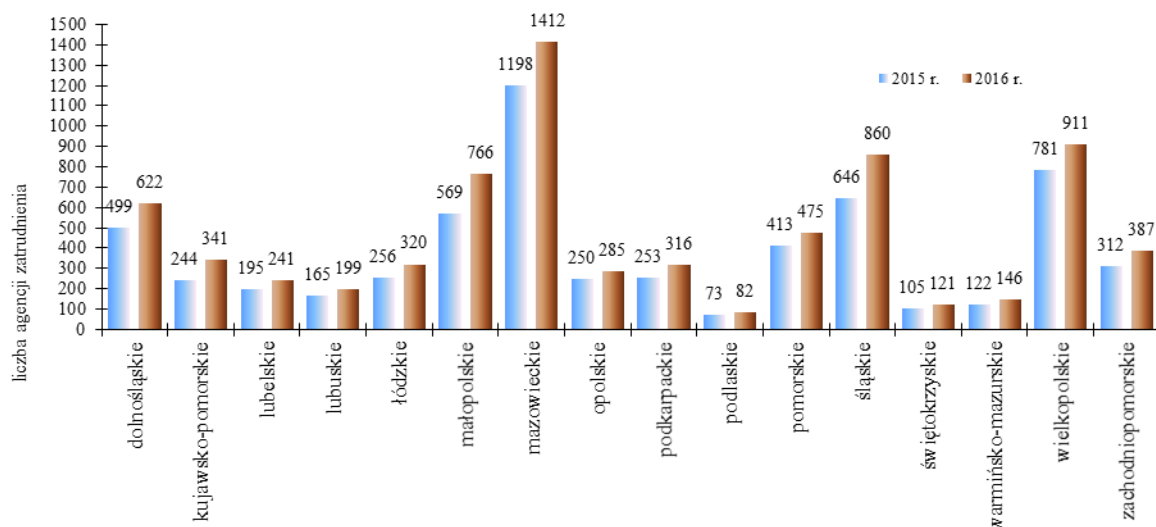


Widoczne na mapie duże regionalne zróżnicowanie pod względem liczby podmiotów posiadających status agencji zatrudnienia w poszczególnych województwach uwarunkowane jest między innymi dużą koncentracją podmiotów gospodarczych oraz stopniem rozwoju poszczególnych regionów, a co za tym idzie zapotrzebowaniem na „usługi zatrudnieniowe”.

Najwięcej podmiotów posiadających wpis do rejestru agencji zatrudnienia działa w województwach: mazowieckim (1 412), wielkopolskim (911), śląskim (860) i małopolskim (766).

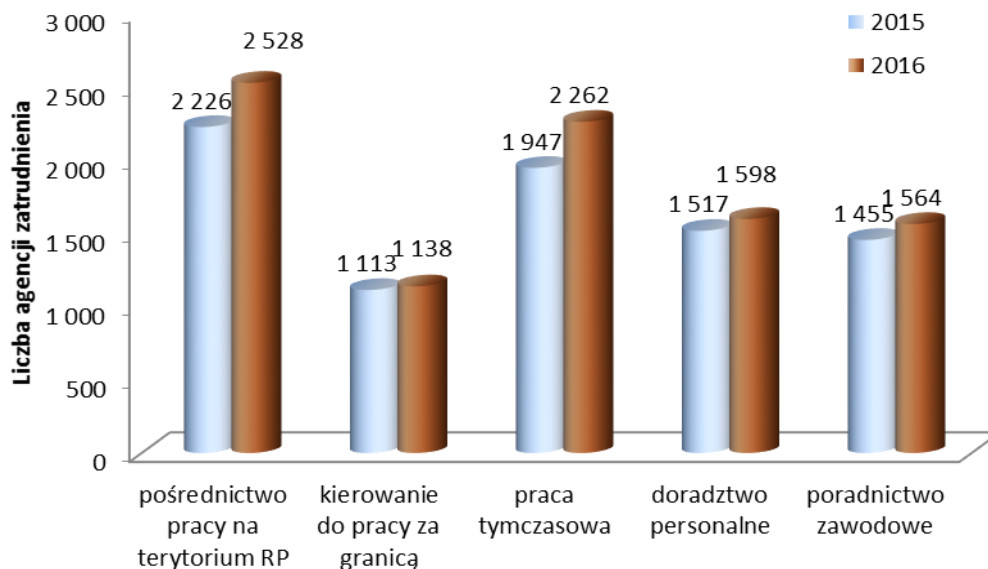
W woj. podlaskim, świętokrzyskim i warmińsko-mazurskim liczba tych podmiotów była zdecydowanie mniejsza i wynosiła odpowiednio: 82, 121 oraz 146.

Wykres 1. Liczba agencji zatrudnienia zarejestrowanych w latach 2015-2016 w podziale na województwa.



We wszystkich województwach nastąpił w 2016 r. przyrost liczby agencji zatrudnienia w stosunku do roku poprzedniego. Największy wzrost liczby agencji nastąpił w województwie mazowieckim (214), śląskim (214) i małopolskim (197). Najmniej agencji przybyło w woj. podlaskim (9), świętokrzyskim (16) i warmińsko-mazurskim (24).

Wykres 2. Struktura usług świadczonych przez agencję zatrudnienia w latach 2015-2016 r.



Na podstawie powyższego wykresu należy stwierdzić, że spośród 7 484 zarejestrowanych na koniec 2016 r. agencji zatrudnienia, 2 528 (34%) świadczyło usługi pośrednictwa pracy na terenie RP, 2 262 (30%) pracę tymczasową. Są to dwie najpopularniejsze usługi, które również w 2015 r. były najliczniej świadczone. Najmniej liczną grupą usług realizowanych przez agencje zatrudnienia było kierowanie do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych (1 138 agencji, stanowiących 15%) oraz poradnictwo zawodowe, świadczone przez 1 564 agencje zatrudnienia (21%).

Biorąc pod uwagę strukturę usług zauważalny jest przyrost liczby agencji zatrudnienia w 2016 r. w porównaniu do poprzedniego roku, w zakresie wszystkich świadczonych usług. Najliczniej przyrost nastąpił w przypadku pracy tymczasowej (+315) i pośrednictwa pracy na terenie kraju (+302). Dla poradnictwa zawodowego przyrost nastąpił o 109, dla doradztwa personalnego o 81. Najmniejszy przyrost wystąpił dla agencji zatrudnienia świadczących usługę kierowania do pracy za granicą (+25).

Tabela 1. Liczba agencji zatrudnienia wg świadczonych usług w 2016 r. w podziale na województwa.

Lp	Województwo	Agencje zatrudnienia ogółem	Z liczby ogółem świadczące usługę:				
			pośrednictwa pracy na terenie RP	kierowania do pracy za granicą	pracy tymczasowej	doradztwa personalnego	poradnictwa zawodowego
1	Dolnośląskie	622	191	97	203	112	86
2	Kujawsko-pomorskie	341	69	22	75	30	39
3	Lubelskie	241	117	36	66	49	82
4	Lubuskie	199	80	43	82	50	44
5	Łódzkie	320	167	79	187	113	132
6	Małopolskie	766	218	93	168	133	131
7	Mazowieckie	1 412	539	129	443	416	245
8	Opolskie	285	73	118	77	64	37
9	Podkarpackie	316	66	29	50	41	66
10	Podlaskie	82	26	1	22	15	26
11	Pomorskie	475	177	131	186	113	106
12	Śląskie	860	257	116	220	136	121
13	Świętokrzyskie	121	61	22	46	28	49
14	Warmińsko-mazurskie	146	79	28	51	39	56
15	Wielkopolskie	911	332	114	328	210	270
16	Zachodniopomorskie	387	76	80	58	49	74
	Polska	7 484	2528	1138	2262	1598	1564

Z powyższego zestawienia wynika, iż usługi z zakresu pośrednictwa pracy na terenie Polski najliczniej świadczone były w województwach: mazowieckim (539) i wielkopolskim (332), tj. w województwach posiadających największą liczbę agencji zatrudnienia. Woj. podlaskie zgłosiło jedynie 26 agencje świadczące tę usługę.

Największą liczbę agencji kierujących do pracy za granicą posiadało woj. pomorskie (131) i mazowieckie (129). W woj. podlaskim tę usługę prowadziła tylko 1 agencja.

Usługa pracy tymczasowej najpopularniejsza była w woj. mazowieckim (443) i wielkopolskim (328); natomiast w województwie podlaskim tę usługę świadczyły jedynie 22 agencje zatrudnienia.

Usługa doradztwa personalnego świadczona była najliczniej przez agencje zatrudnienia w woj. mazowieckim (416) a usługa poradnictwa zawodowego w woj. wielkopolskie (270).

Aplikacja obsługująca rejestr podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia umożliwia pozyskanie danych o agencjach zatrudnienia w zakresie prawnej formy prowadzonej działalności. Dane te w podziale na województwa przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela 2. Podmioty posiadające wpis do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia wg prawnej formy działalności na koniec 2016 r. w podziale na województwa.

Lp.	Forma prawna działalności podmiotów	Liczba podmiotów																
		Polska	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
1	spółki z o. o.	3135	290	106	81	86	109	334	721	120	145	24	218	389	40	35	307	130
2	osoba fizyczna	2774	236	157	100	79	149	288	426	123	94	24	169	321	55	51	329	173
3	bez szczególnej formy prawnej	365	15	31	7	7	6	43	18	9	14	11	24	63	2	32	66	17
4	spółki komandytowe	256	28	8	4	5	12	12	72	10	1	1	9	13	1	0	67	13
5	spółki cywilne	222	10	9	4	5	12	23	50	11	6	3	15	20	6	7	27	14
6	stowarzyszenia	192	7	14	8	7	7	17	27	2	21	7	8	14	5	10	26	12
7	fundacje	187	11	6	24	4	10	19	27	2	8	5	10	11	5	3	30	12
8	spółki jawne	82	3	6	1	1	7	8	22	1	10	1	4	7	1	2	6	2
9	spółki akcyjne	78	13	0	2	1	1	5	16	2	7	2	7	12	1	1	6	2
10	państwowe jednostki organizacyjne	34	1	0	1	0	1	4	0	0	1	0	0	0	0	0	26	0
11	spółdzielnie	29	2	1	1	0	0	5	3	2	2	1	3	3	0	0	6	0
12	uczelnie	25	2	1	4	0	1	1	6	0	1	0	4	1	0	0	0	4
13	samorząd gospodarczy i zawodowy	11	1	0	1	0	2	0	2	1	1	0	1	1	0	1	0	0
14	wspólnoty samorządowe	10	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	5	2
15	związki zawodowe	9	1	0	1	0	1	1	1	0	0	0	1	0	1	0	0	2
16	gminne samorządowe jednostki organizacyjne	8	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	1	0	3	0
17	organizacje pracodawców	8	1	1	1	0	0	2	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1
18	przedstawicielstwa zagraniczne	7	0	0	0	0	1	0	3	1	0	0	1	0	1	0	0	0
19	kościół katolicki	6	0	1	1	0	1	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0
20	izby gospodarcze	4	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0
21	organizacje społeczne oddzielnie nie wymienione	4	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0	0

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY
 Informacja o działalności agencji zatrudnienia w 2016 r.

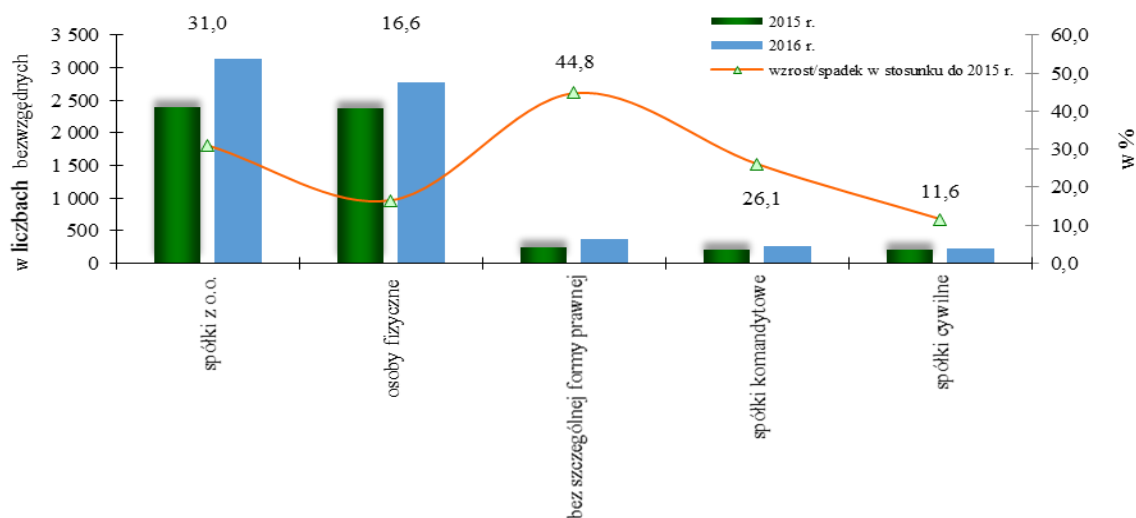
22	powiatowe samorządowe jednostki organizacyjne	4	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	2	0
23	spółki komandytowo-akcyjne	3	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0
24	spółki przewidziane w przepisach innych ustaw niż ksh i kc	3	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0
25	wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne	3	0	0	0	0	0	1	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
26	fundusze	2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
27	niepubliczne zespoły szkół i placówek systemu oświaty	2	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	oddziały przedsiębiorców w zagranicznych	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
29	organy władzy, administracji i kontroli państwowej	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0
30	przedsiębiorstwa państwowe	2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
31	spółki partnerskie	2	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
32	inne jednostki organizacyjne systemu oświaty niepubliczne	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
33	inne organizacje społeczne lub zawodowe	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	inne państwowe lub samorządowe osoby prawne w rozumieniu art. 9 pkt 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
35	izby rzemieślnicze	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
36	jednostki organizacyjne związków zawodowych posiadające osob. prawną	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY
 Informacja o działalności agencji zatrudnienia w 2016 r.

37	niepubliczne placówki systemu oświaty	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
38	oddziały zagranicznych przedsiębior.	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
39	organy władzy, administracji rządowej	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
40	placówka systemu oświaty niepubliczna	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	
41	przedsiębiorstwa zagraniczne	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	
42	publiczne zespoły szkół i placówek systemu oświaty	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
43	sądy i trybunały	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	
44	zespoły szkół i placówek systemu oświaty niepubliczne	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
Ogółem:		7 484	622	341	241	199	320	766	1 412	285	316	82	475	860	121	146	911	387

Najbardziej popularną prawną formą występującą wśród podmiotów posiadających status agencji zatrudnienia była spółka z o.o. (3 135). Najwięcej spółek z o.o. funkcjonowało w województwach: mazowieckim (721) i śląskim (389). Drugą w kolejności formą prowadzonej działalności – równie popularną – jest działalność gospodarcza prowadzona przez osobę fizyczną (2 774). Najwięcej tych podmiotów występowało w województwach: mazowieckim (426) i wielkopolskim (329). Łącznie te dwie powyższe formy stanowiły ok. 79% ogólnej liczby agencji zatrudnienia.

Wykres 3. Najczęściej występująca forma prawna prowadzonej działalności. Stan w końcu 2016 r.



Powyższy wykres prezentuje liczby podmiotów zarejestrowanych w poszczególnych formach prawnych działalności w 2016 r. w odniesieniu do 2015 r. dla najczęściej występujących form prawnych, tj. powyżej 200 podmiotów w poszczególnej formie prawnej. Porównując liczbę podmiotów w poszczególnych formach prawnych do roku poprzedniego widoczne są zmiany w zakresie od 11,6% do 44,8%. Największy bezwzględny przyrost nastąpił dla spółek z o.o. i wyniósł 742 podmioty. Największy procentowy przyrost wynoszący 44,8% zauważalny jest dla podmiotów bez szczególnej formy prawnej, których liczba wzrosła z 252 do 365.

3.1. Działalność agencji zatrudnienia w zakresie pośrednictwa pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Pośrednictwo pracy jest usługą rynku pracy polegającą w szczególności na udzielaniu pomocy:

- osobom w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz,
- pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych.

Działalność agencji zatrudnienia w zakresie tej usługi stanowi uzupełnienie publicznego pośrednictwa pracy realizowanego przez powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy.

Przedstawione dane w niniejszym rozdziale dotyczą jedynie pośrednictwa pracy na terenie Polski. Informacja o pośrednictwie w zakresie kierowania do pracy za granicą oraz pracy tymczasowej została zawarta w dalszych rozdziałach.

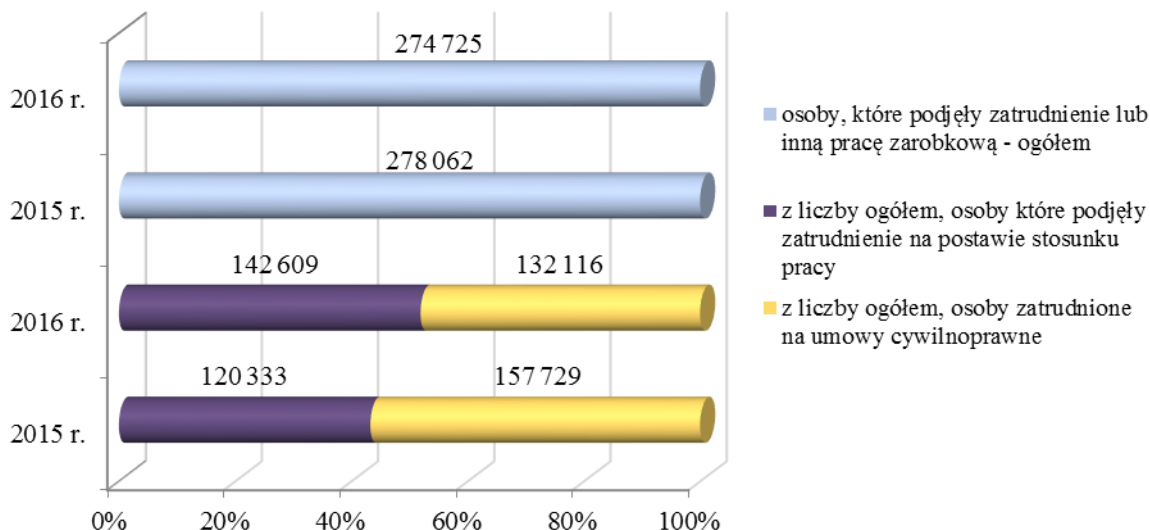
W wyniku świadczonej usługi pośrednictwa pracy zatrudnienie lub inną pracę zarobkową na terenie Polski w okresie 2016 r. otrzymało **274 725** osoby. W porównaniu do 2015 r. liczba zatrudnionych nieznacznie zmalała o 3 337 osób (278 062).

Tabela 3. Zbiornicze wyniki działalności agencji zatrudnienia w zakresie pośrednictwa pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej w 2016 r.

Wyszczególnienie	Ogółem
Liczba osób, które podjęły zatrudnienie lub inną pracę zarobkową za pośrednictwem agencji	274 725
w tym liczba osób, które podjęły pracę na podstawie stosunku pracy	142 609

Osoby, które podjęły pracę na podstawie stosunku pracy, tj. 142 609 osoby – stanowiły ok. 52% ogółu osób zatrudnionych w kraju za pośrednictwem agencji zatrudnienia. W stosunku do roku 2015 liczba tych osób wzrosła o 22 276.

Wykres 4. Struktura zatrudnienia pozyskanego za pośrednictwem agencji zatrudnienia na terenie Rzeczypospolitej Polskiej w 2016 r. i 2015 r.



Należy zauważyć, że w 2016 r. nastąpił przełom w strukturze zatrudnienia, mianowicie przeważały osoby świadczące pracę na podstawie stosunku pracy w stosunku do osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych – 132 116 osób, które stanowiły 48% ogółu zatrudnionych. W roku poprzednim liczba osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych wyniosła 157 729osób, co stanowiło 57% ogółu zatrudnionych.

Tabela 4. Osoby, które podjęły zatrudnienie lub inną pracę zarobkową za pośrednictwem agencji zatrudnienia na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, w 2016 r. wg województw.

Lp.	Województwo	Osoby, które podjęły zatrudnienie lub inną pracę zarobkową	
		ogółem	w tym osoby, które podjęły pracę na podstawie stosunku pracy
1	Dolnośląskie	33 259	24 552
2	Kujawsko-pomorskie	8 959	3 084
3	Lubelskie	4 879	1 041
4	Lubuskie	1 293	637
5	Łódzkie	3 794	1 288
6	Małopolskie	36 629	12 324
7	Mazowieckie	119 500	68 052
8	Opolskie	1 508	342
9	Podkarpackie	2 199	1 162
10	Podlaskie	1 075	259
11	Pomorskie	4 984	1 672
12	Śląskie	30 394	15 832
13	Świętokrzyskie	1 323	637
14	Warmińsko-mazurskie	5 270	2 738
15	Wielkopolskie	16 419	7 253
16	Zachodniopomorskie	3 240	1 736
	Polska	274 725	142 609

Najwięcej osób otrzymało pracę na terenie kraju za pośrednictwem agencji zatrudnienia w województwie mazowieckim (119 500) i małopolskim (36 629). Najmniej osób podjęło pracę w województwie lubuskim (1 293) i podlaskim (1 075).

Tabela 5. Zatrudnienie wg grup zawodów w wyniku pośrednictwa pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej w 2016 r. *)

Lp.	Nazwa grupy elementarnej zawodu	Ogółem
1	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	22 568
2	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	18 047
3	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	17 672
4	Ręczni pakowacze i znakowacze	13 373
5	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	13 312
6	Magazynierzy i pokrewni	12 565
7	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	12 179

*) W tabeli uwzględniono grupy zawodów, w których zatrudnienie otrzymało powyżej 10 tys. osób.

Z powyższego zestawienia wynika, że najbardziej popularnymi zawodami, tak jak w roku poprzednim, były zawody fizyczne niewymagające dużych kwalifikacji.

Najwięcej osób znalazło zatrudnienie w poniższych trzech grupach zawodów, tj. jako robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle (22 568), pracownicy wykonujący prace proste (18 047) oraz robotnicy pracujący przy przeładunku towarów (17 672). W 2015 r. najliczniejszą grupę zawodową stanowili magazynierzy (18 873).

Szczegółowe dane o zatrudnieniu wg grup zawodów w wyniku pośrednictwa pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej w 2016 r. zawiera **załącznik nr 1**.

3.2. Działalność agencji zatrudnienia w zakresie kierowania osób do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych.

Usługa ta należy do kategorii usług pośrednictwa pracy lecz ze względu na swoją specyfikę, agencja zatrudnienia zobowiązana jest do składania odrębnej informacji z działalności w tym zakresie. Należy nadmienić, iż realizowana przez agencje zatrudnienia procedura kierowania do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych odbywa się w trybie art. 85 ustawy.

Ogólna liczba osób skierowanych przez agencje zatrudnienia do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych w 2016 r. wyniosła – **148 635** i w stosunku do poprzedniego roku wzrosła o 14 336 (w 2015 r. liczba ta wyniosła 134 299 osób).

Tabela 6. Osoby skierowane do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych za pośrednictwem agencji zatrudnienia w 2016 r. w poszczególnych województwach.

Lp.	Województwo	Osoby, które podjęły pracę za granicą u pracodawców zagranicznych			
		Ogółem	z liczby ogółem osoby, które podjęły pracę na okres		
			do 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	powyżej 12 miesięcy
1	Dolnośląskie	17 060	8 985	7 403	672
2	Kujawsko-pomorskie	1 465	1 004	417	44
3	Lubelskie	1 245	887	351	7
4	Lubuskie	1 093	370	496	227
5	Łódzkie	1 981	1 466	472	43
6	Małopolskie	6 015	3 691	1 726	598
7	Mazowieckie	13 441	6 753	5 747	941
8	Opolskie	43 416	25 166	14 572	3 678
9	Podkarpackie	2 872	2 307	553	12
10	Podlaskie	70	50	20	0
11	Pomorskie	21 457	9 402	11 718	337
12	Śląskie	17 225	6 952	8 063	2 210
13	Świętokrzyskie	452	321	79	52
14	Warmińsko-mazurskie	1 941	576	1 135	230
15	Wielkopolskie	7 910	6 015	1 607	288
16	Zachodniopomorskie	10 992	4 390	6 006	596
Polska		148 635	78 335	60 365	9 935

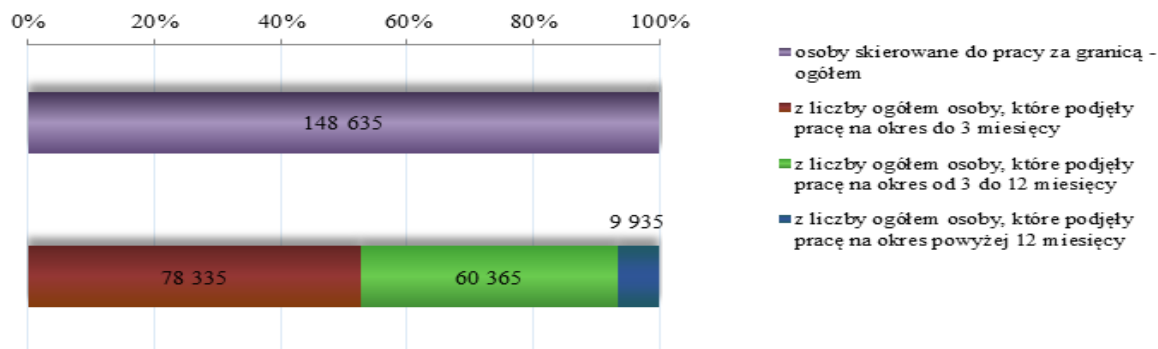
Najwięcej osób do pracy za granicą skierowały agencje zatrudnienia w województwie opolskim (43 416), pomorskim (21457), śląskim (17225) oraz dolnośląskim (17060).

Warto zauważyć, że w woj. opolskim, dolnośląskim i śląskim osoby posiadają liczne kontakty z niemieckimi pracodawcami a w woj. pomorskim funkcjonuje najliczniejsza grupa agencji świadczących pośrednictwo pracy w branży morskiej.

Podobna zależność wśród ww. województw występowała również w poprzednich latach.

Najmniej liczna grupa osób została zatrudniona za granicą za pośrednictwem agencji zatrudnienia w województwie podlaskim (70).

Wykres 5. Osoby skierowane do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych za pośrednictwem agencji zatrudnienia w 2016 r.



Z powyższego wykresu wynika, że najpopularniejszymi umowami zatrudnieniowymi zawierzanymi z osobami kierowanymi do pracy za granicą w 2016 r. – podobnie jak w roku poprzednim - były umowy zawierane na krótki okres czasu, tj. do 3 miesięcy. W tym przedziale czasowym zatrudnienie otrzymała najliczniejsza grupa osób, tj. 78 335 (53%). Natomiast najmniej osób zostało skierowanych na okres powyżej 12 miesięcy (9 935 co stanowiło 7%). W poprzednim roku grupy tych pracowników wynosiły odpowiednio: 68 177 i 7 261 osób.

Tabela 7. Zatrudnienie wg grup zawodów w zakresie kierowania osób do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych w 2016 r. *)

Lp.	Nazwa grupy elementarnej zawodu	Ogółem
1	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	16 163
2	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	14 620
3	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	12 956
4	Magazynierzy i pokrewni	11 841
5	Marynarze i pokrewni (z wyłączeniem sił zbrojnych)	10 531
6	Ogrodnicy	6 559
7	Oficerowie pokładowi, piloci żeglugi i pokrewni	6 461
8	Pracownicy służb technicznych żeglugi	5 115

*) W tabeli uwzględniono grupy zawodów, w których zatrudnienie otrzymało powyżej 5 tys. osób.

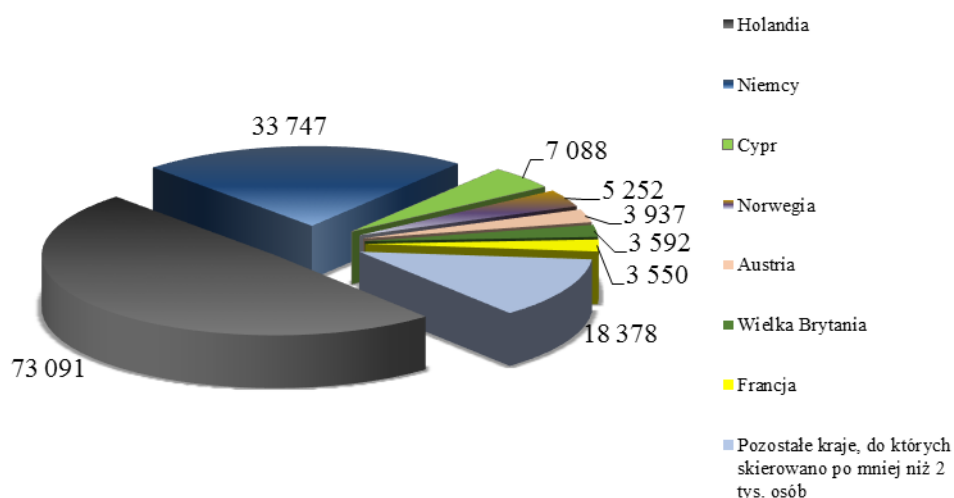
Najliczniejszą grupą osób, która otrzymała zatrudnienie za granicą byli robotnicy przy pracach prostych w przemyśle (16 163) oraz robotnicy do prostych prac w ogrodnictwie i sadownictwie (14 620), pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani (12 956), magazynierzy i pokrewni (11 841) oraz marynarze i pokrewni (10 531). Pracownicy branży morskiej (marynarze, oficerowie pokładowi, piloci żeglugowi i pokrewni) oraz

pracownicy zatrudnieni w rolnictwie (robotnicy i ogrodnicy) utrzymują się już od wielu lat na czele najpopularniejszych zawodów wśród osób kierowanych do pracy za granicą.

Kompletne dane o zatrudnieniu wg grup zawodów w wyniku pośrednictwa agencji pośrednictwa do pracy za granicą w 2016 r. zawiera **załącznik nr 2**.

Do krajów, których rynki pracy były najpopularniejsze dla osób kierowanych przez agencje zatrudnienia do pracy za granicą w 2016 r., zaliczają się kraje Unii Europejskiej/Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Podobnie sytuacja przedstawiała się w latach poprzednich.

Wykres 6. Kraje, do których agencje zatrudnienia kierowały najwięcej osób do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych w 2016 r.*)



*Uwzględniono kraje, w których zatrudnienie otrzymało powyżej 2 tys. osób.

Najwięcej osób podjęło zatrudnienie w Holandii (73 091) oraz Niemczech (33 747). Znaczna grupa osób wyjechała także do pracy na Cypr (7 088) i do Norwegii (5 252). Podobna tendencja zatrudnieniowa w ww. krajach zaznaczyła się również w roku ubiegłym.

Kompletny wykaz 65 krajów, do których w 2016 r. agencje zatrudnienia kierowały osoby do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych, zawiera **załącznik nr 3**.

3.3. Działalność agencji zatrudnienia w zakresie pracy tymczasowej.

Usługa pracy tymczasowej polega na zatrudnianiu pracowników tymczasowych i kierowaniu tych osób oraz osób niebędących pracownikami do wykonywania pracy tymczasowej na rzecz i pod kierownictwem pracodawcy użytkownika.

Pracownik tymczasowy może wykonywać zadania o charakterze sezonowym, okresowym, doraźnym lub takie, których terminowe wykonanie przez pracowników zatrudnionych przez pracodawcę użytkownika nie byłoby możliwe oraz te, których wykonanie należy do obowiązków nieobecnego pracownika zatrudnionego przez pracodawcę użytkownika.

Agencja pracy tymczasowej zatrudnia pracowników tymczasowych na podstawie umowy o pracę na czas określony lub umowy cywilnoprawnej.

W 2016 r. agencje te skierowały do wykonywania pracy tymczasowej 795 779 osób i w stosunku do 2015 r. (799 727) liczba tych pracowników zmalała o 3 948 osób.

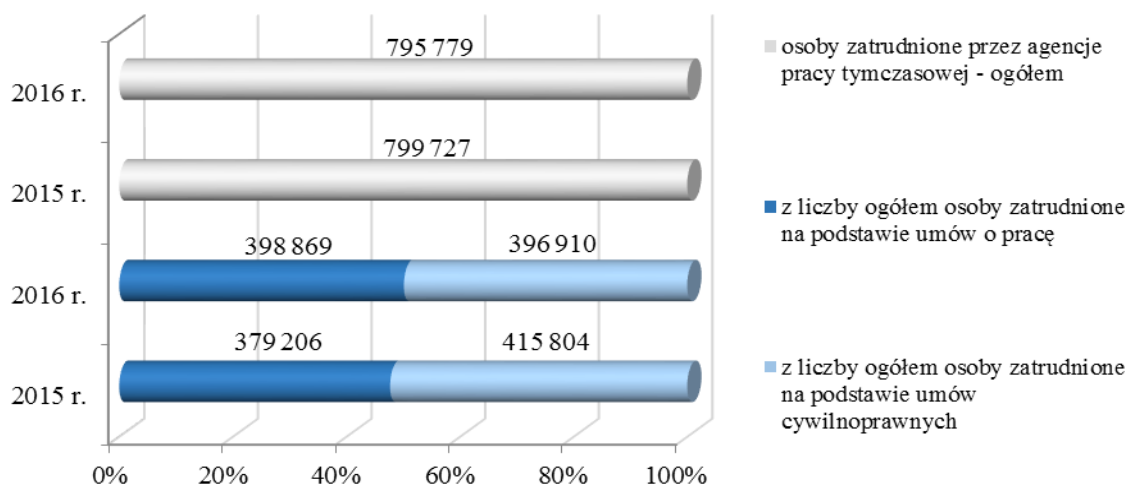
Tabela 8. Zbiorcze wyniki działalności agencji zatrudnienia w zakresie pracy tymczasowej w 2016 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	w tym skierowane do zagranicznych pracodawców użytkowników	z liczby ogółem osoby o łącznym okresie pracy tymczasowej		
			do 3 miesięcy	powyżej 3 do 12 miesięcy	powyżej 12 miesięcy
Liczba osób skierowanych przez agencję zatrudnienia do wykonywania pracy tymczasowej	795 779	40 525	443 899	279 484	72 396
z tego	zatrudnionych w agencji zatrudnienia na podstawie umowy o pracę na czas określony	398 869	202 137	148 933	47 799
	niebędących pracownikami agencji zatrudnienia, skierowanych na podstawie umowy prawa cywilnego	396 910	241 762	130 551	24 597
Liczba pracodawców użytkowników korzystających z usług agencji zatrudnienia	18 608				
w tym liczba zagranicznych pracodawców użytkowników	4 550				

Liczba pracodawców użytkowników korzystających z usług agencji pracy tymczasowej w 2016 r. wyniosła 18 608 i w porównaniu z rokiem poprzednim (16 981) była większa o 1 627. Zagranicznych pracodawców było o 45 mniej niż w roku poprzednim, tj. 4 550.

Spośród wszystkich pracowników tymczasowych 40 525 osób podjęło pracę tymczasową u pracodawców zagranicznych (ok. 5% ogółu pracowników tymczasowych). W 2015 r. liczba ta wyniosła 37 410 osób.

Wykres 7. Działalność agencji zatrudnienia w zakresie pracy tymczasowej w 2016 r. i 2015 r.



Spośród wszystkich pracowników tymczasowych – 398 869 osoby zatrudnione zostały na podstawie umowy o pracę na czas określony, co stanowi ok. 50% wszystkich pracowników tymczasowych. W 2015 r. liczba ta stanowiła 47% ogółu pracowników tymczasowych, a w 2014 r. 44%.

Na uwagę zasługuje zmniejszająca się od kilku lat liczba osób kierowanych do pracy tymczasowej na podstawie umowy prawa cywilnego, która w roku 2016 wyniosła 396 910, tj. nieco poniżej 50% ogólnej liczby pracowników tymczasowych. W 2015 r. odsetek tej grupy pracowniczej stanowił 53% ogółu pracowników tymczasowych, a w 2014 r. 56%.

Tabela 9. Liczba osób zatrudnionych przez agencje pracy tymczasowej na podstawie umowy o pracę, umowy prawa cywilnego oraz u pracodawców zagranicznych, w 2016 r. wg województw.

Lp.	Województwo	Liczba osób zatrudnionych przez agencję pracy tymczasowej			
		Ogółem	z ogółem osoby świadczące pracę		
			na podstawie umowy o pracę	na podstawie umowy prawa cywilnego	u pracodawcy zagranicznego
1	Dolnośląskie	133 027	57 373	75 654	2 199
2	Kujawsko-pomorskie	18 215	6 491	11 724	1 407
3	Lubelskie	17 813	4 550	13 263	717
4	Lubuskie	5 222	3 732	1 490	441
5	Łódzkie	70 086	38 897	31 189	403
6	Małopolskie	46 737	14 422	32 315	3 425
7	Mazowieckie	291 045	180 198	110 847	6 585
8	Opolskie	10 801	2 768	8 033	6 604
9	Podkarpackie	4 325	3 363	962	1 249
10	Podlaskie	4 175	1 688	2 487	0
11	Pomorskie	41 061	10 617	30 444	1 256
12	Śląskie	64 418	42 590	21 828	9 907
13	Świętokrzyskie	1 296	547	749	351
14	Warmińsko-mazurskie	5 338	2 475	2 863	947
15	Wielkopolskie	71 647	25 888	45 759	3 096
16	Zachodniopomorskie	10 573	3 270	7 303	1 938
	Polska	795 779	398 869	396 910	40 525

Z powyższych danych wynika, że najprężniej w zakresie pracy tymczasowej działają agencje na terenie woj. mazowieckiego. W tym województwie pracę tymczasową otrzymały 291 045 osób, tj. 37% ogółu pracowników tymczasowych. Kolejnym województwem z dużą liczbą pracowników tymczasowych jest woj. dolnośląskie (133 027). Pracownicy tymczasowi z powyższych województw stanowili najliczniejszą grupę również w 2015 r. (liczby pracowników tymczasowych w tych województwach stanowiły odpowiednio 276 931 i 113 011).

Najmniej osób podjęło pracę tymczasową w województwie świętokrzyskim (1 296). Także w poprzednim roku liczba pracowników tymczasowych w powyższym województwie uplasowała to województwo na ostatnim miejscu (800).

W woj. śląskim i opolskim skierowanych zostało najwięcej pracowników tymczasowych za granicę, odpowiednio 9 907 i 6 604.

Tabela 10. Liczba pracodawców użytkowników korzystających z usług agencji zatrudnienia w zakresie pracy tymczasowej w 2016 r. wg województw.

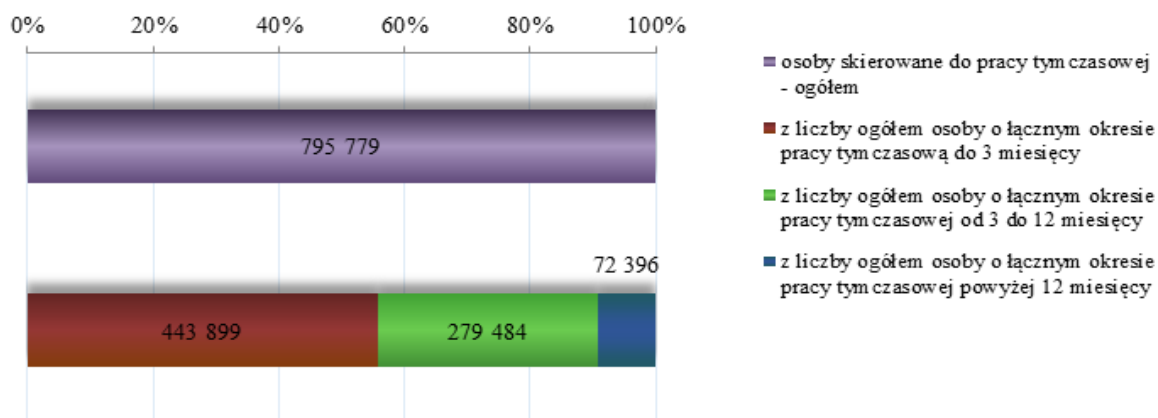
Lp.	Województwo	Liczba pracodawców użytkowników	
		ogółem	w tym zagranicznych pracodawców użytkowników
1	Dolnośląskie	2 005	521
2	Kujawsko-pomorskie	918	367

3	Lubelskie	594	179
4	Lubuskie	403	229
5	Łódzkie	1 194	62
6	Małopolskie	993	349
7	Mazowieckie	5 950	419
8	Opolskie	413	210
9	Podkarpackie	164	74
10	Podlaskie	132	0
11	Pomorskie	1 039	96
12	Śląskie	1 774	818
13	Świętokrzyskie	128	97
14	Warmińsko-mazurskie	413	318
15	Wielkopolskie	1 688	368
16	Zachodniopomorskie	800	443
Polska		18 608	4 550

Najwięcej pracodawców użytkowników, tj. podmiotów, do których kierowani byli pracownicy tymczasowi – funkcjonowało w województwie mazowieckim (5 950) i dolnośląskim (2 005), natomiast najmniej w województwie świętokrzyskim (128) i podlaskim (132).

Największą liczbę kontaktów z zagranicznymi pracodawcami użytkownikami wykazały agencje zatrudnienia na terenie województwa śląskiego (818) i dolnośląskiego (521), natomiast brak współpracy z zagranicznymi pracodawcami wykazały agencje zatrudnienia na terenie województwa podlaskiego (0).

Wykres 8. Osoby skierowane do pracy tymczasowej w 2016 r. na okres: do 3 miesięcy, od 3 miesięcy do 12 miesięcy oraz powyżej 12 miesięcy.



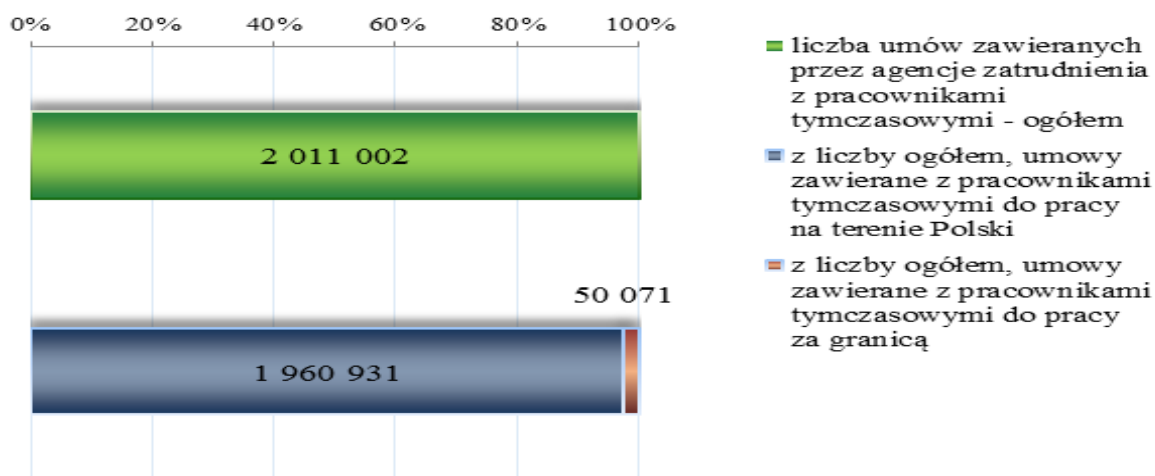
Wśród pracowników tymczasowych – 443 899 osób legitymowało się łącznym okresem zatrudnienia nieprzekraczającym 3 miesięcy (56%). Zatrudnienie w przedziale powyżej 3 miesięcy do 12 miesięcy posiadało 279 484 pracowników tymczasowych (35%). Natomiast łączny okres pracy powyżej 12 miesięcy posiadało 72 396 osoby (9%). Podobne zależności dotyczące liczości pracowników tymczasowych w wyszczególnionych okresach zatrudnienia występowały w latach poprzednich.

*

Ogólna liczba umów zawieranych przez agencje zatrudnienia z pracownikami tymczasowymi w okresie sprawozdawczym wyniosła **2 011 002** umów. Na jednego pracownika tymczasowego przypada łącznie 2,5 umowy o pracę oraz umowy cywilnoprawnej.

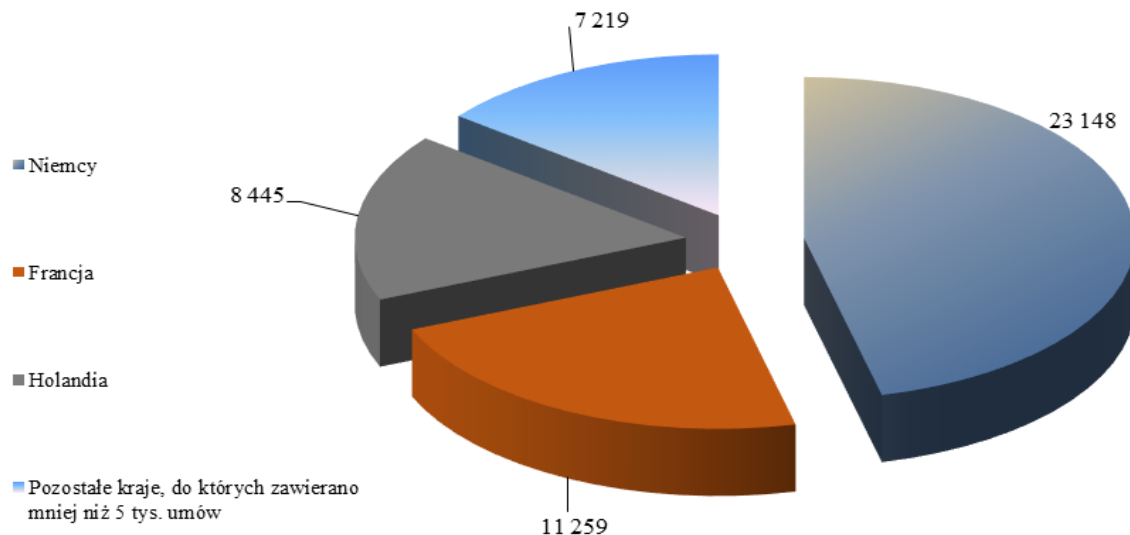
W 2015 r. ogólna liczba umów zawieranych przez agencje zatrudnienia z pracownikami tymczasowymi wyniosła 2 230 769 umów, tj. o 219 767 więcej niż w 2016 r.

Wykres 9. Liczba zawieranych przez agencje zatrudnienia umów o pracę tymczasową w podziale na zatrudnienie w kraju oraz za granicą w 2016 r.



Gros pracowników tymczasowych w 2016 r. otrzymało zatrudnienie w Polsce. Ok. 97,5% zawartych przez agencje zatrudnienia umów o pracę oraz umów cywilnoprawnych dawało zatrudnienie na terenie Polski. Jedynie w ramach ok. 2,5% zawartych umów osoby były kierowane do zagranicznych pracodawców użytkowników.

Wykres 10. Umowy zawierane przez agencje zatrudnienia do pracy za granicą w 2016 r. z podaniem państwa zatrudnienia^{*)}



^{*)} Uwzględniono kraje, w których zatrudnienie otrzymało powyżej 5 tys. osób (z wyłączeniem Polski).

Z ogólnej liczby umów o świadczenie pracy tymczasowej za granicą Polski (50 071), najwięcej umów było zawieranych przez agencje zatrudnienia do pracy w Niemczech (23 148) oraz we Francji (11 259). W wyniku zawieranych umów pracownicy tymczasowi kierowani byli do pracy za granicą w 29 państwach.

Pełny wykaz liczby umów zawieranych z pracownikami tymczasowymi z podaniem państwa zatrudnienia w 2016 r. przedstawia **załącznik nr 4**.

Tabela 11. Umowy zawierane przez agencje zatrudnienia wg grup zawodów w 2016 r. ^{*)}

Lp.	Nazwa grupy elementarnej zawodu	Liczba zawieranych umów
1	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	347 557
2	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	211 525
3	Magazynierzy i pokrewni	205 695
4	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	180 473
5	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	105 060
6	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	102 327
7	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani	90 967
8	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	79 897
9	Ręczni pakowacze i znakowacze	67 624
10	Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	50 300

^{*)} W tabeli uwzględniono grupy zawodów, dla których umowy zawarto powyżej 50 tys. razy.

Największą liczbę umów o pracę tymczasową wystawiono dla grupy zawodu: pracownicy wykonujący dorywcze prace proste (347 557), robotnicy przy pracach prostych w przemyśle

(211 525) oraz magazynierzy i pokrewni (205 695). Podobne zależności w zatrudnianiu pracowników do prostych prac fizycznych dało się zauważyć w roku 2015.

Kompletne dane o zawieranych umowach dot. pracy tymczasowej ze wskazaniem nazwy grupy zawodu w 2016 r. przedstawia **załącznik nr 5**.

3.4. Działalność agencji zatrudnienia w zakresie doradztwa personalnego.

Doradztwo personalne jest usługą skierowaną dla pracodawców polegającą na analizie zatrudnienia u pracodawcy, wskazywaniu źródeł i metod pozyskiwania kandydatów do pracy oraz weryfikacji kandydatów pod względem oczekiwanych kwalifikacji.

Z przekazanych przez agencje zatrudnienia danych za 2016 r. wynika, że **35 459** pracodawców skorzystało z usługi doradztwa personalnego. W porównaniu z danymi za 2015 r. (35 118) liczba ta wzrosła o 341 pracodawców.

Tabela 12. Liczba pracodawców korzystających z usług doradztwa personalnego w 2016 r. wg województw.

Lp.	Województwo	Liczba pracodawców korzystających z usług doradztwa personalnego
1	Dolnośląskie	734
2	Kujawsko-pomorskie	251
3	Lubelskie	515
4	Lubuskie	689
5	Łódzkie	603
6	Małopolskie	1 638
7	Mazowieckie	23 125
8	Opolskie	187
9	Podkarpackie	605
10	Podlaskie	67
11	Pomorskie	700
12	Śląskie	2 004
13	Świętokrzyskie	559
14	Warmińsko-mazurskie	709
15	Wielkopolskie	2 550
16	Zachodniopomorskie	523
	Polska	35 459

Z prowadzonych przez agencje zatrudnienia usług doradztwa personalnego najwięcej pracodawców skorzystało w województwie mazowieckim (23 125), co stanowi ok. 65% ogólnej liczby pracodawców, którzy korzystali z usług doradczych wszystkich agencji w Polsce. Najmniej pracodawców skorzystało z usług doradczych w woj. podlaskim (67).

3.5. Działalność agencji zatrudnienia w zakresie poradnictwa zawodowego.

Usługa poradnictwa zawodowego świadczona przez agencje zatrudnienia skierowana jest dla popytowej i podażowej strony rynku pracy. Bezrobotni i poszukujący pracy mogą korzystać z pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia, informacji niezbędnych

do podejmowania decyzji zawodowych w szczególności o zawodach, rynku pracy oraz możliwości szkolenia i kształcenia oraz grupowych porad zawodowych, zajęć aktywizujących w zakresie pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy.

Poradnictwo zawodowe skierowane do pracodawców polega na udzielaniu pomocy w doborze kandydatów do pracy, w szczególności na udzielaniu informacji i doradztwie w tym zakresie.

Liczba bezrobotnych i osób poszukujących pracy korzystających w 2016 r. z usług poradnictwa zawodowego wyniosła **218 288** i w porównaniu do 2015 r. (233 105) była mniejsza o 14 817 osób. Szczegółowe dane z województw przedstawia tabela 13.

Natomiast z pomocy w doborze kandydatów do pracy skorzystało **28 387** pracodawców, tj. o 2 300 pracodawców mniej niż w roku poprzednim (30 687). Szczegółową informację nt. liczby pracodawców korzystających z usługi poradnictwa zawodowego w 2016 r. wg województw przedstawia tabela 14.

Tabela 13. Liczba bezrobotnych i osób poszukujących pracy korzystających z usług poradnictwa zawodowego w 2016 r., wg województw.

Lp.	Województwo	Liczba bezrobotnych i poszukujących pracy korzystających z usług poradnictwa zawodowego
1	Dolnośląskie	11 111
2	Kujawsko-pomorskie	7 900
3	Lubelskie	8 907
4	Lubuskie	3 415
5	Łódzkie	5 073
6	Małopolskie	8 241
7	Mazowieckie	98 712
8	Opolskie	1 270
9	Podkarpackie	6 832
10	Podlaskie	2 687
11	Pomorskie	10 090
12	Śląskie	12 754
13	Świętokrzyskie	3 382
14	Warmińsko-mazurskie	16 992
15	Wielkopolskie	13 338
16	Zachodnio-pomorskie	7 584
Polska		218 288

Z usług poradnictwa zawodowego najwięcej bezrobotnych i poszukujących pracy skorzystało w województwie mazowieckim (98 712) i warmińsko-mazurskim (16 992). Natomiast najmniej bezrobotnych skorzystało z poradnictwa zawodowego w województwie opolskim 1 270 osób i podlaskim 2 687 osób.

Tabela 14. Liczba pracodawców korzystających z poradnictwa zawodowego agencji zatrudnienia w doborze kandydatów do pracy w 2016 r. wg województw.

Lp.	Województwo	Liczba pracodawców korzystających z usługi poradnictwa zawodowego
1	Dolnośląskie	284

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY
Informacja o działalności agencji zatrudnienia w 2016 r.

2	Kujawsko-pomorskie	2 785
3	Lubelskie	695
4	Lubuskie	202
5	Łódzkie	339
6	Małopolskie	665
7	Mazowieckie	15 931
8	Opolskie	41
9	Podkarpackie	375
10	Podlaskie	729
11	Pomorskie	1 275
12	Śląskie	1 423
13	Świętokrzyskie	59
14	Warmińsko-mazurskie	1 732
15	Wielkopolskie	1 492
16	Zachodniopomorskie	360
Polska		28 387

Pracodawcy najliczniej korzystali z usługi w zakresie pomocy w doborze kandydatów do pracy, w szczególności na udzielaniu informacji i doradztwie, w województwie mazowieckim (15 931). Natomiast w województwie opolskim z tej usługi skorzystało jedynie 41 pracodawców a w woj świętokrzyskim – 59.

4. ZBIORCZE WYNIKI Z DZIAŁALNOŚCI AGENCJI ZATRUDNIENIA W ZAKRESIE POŚREDNICTWA PRACY ORAZ PRACY TYMCZASOWEJ W LATACH 2003 – 2016.

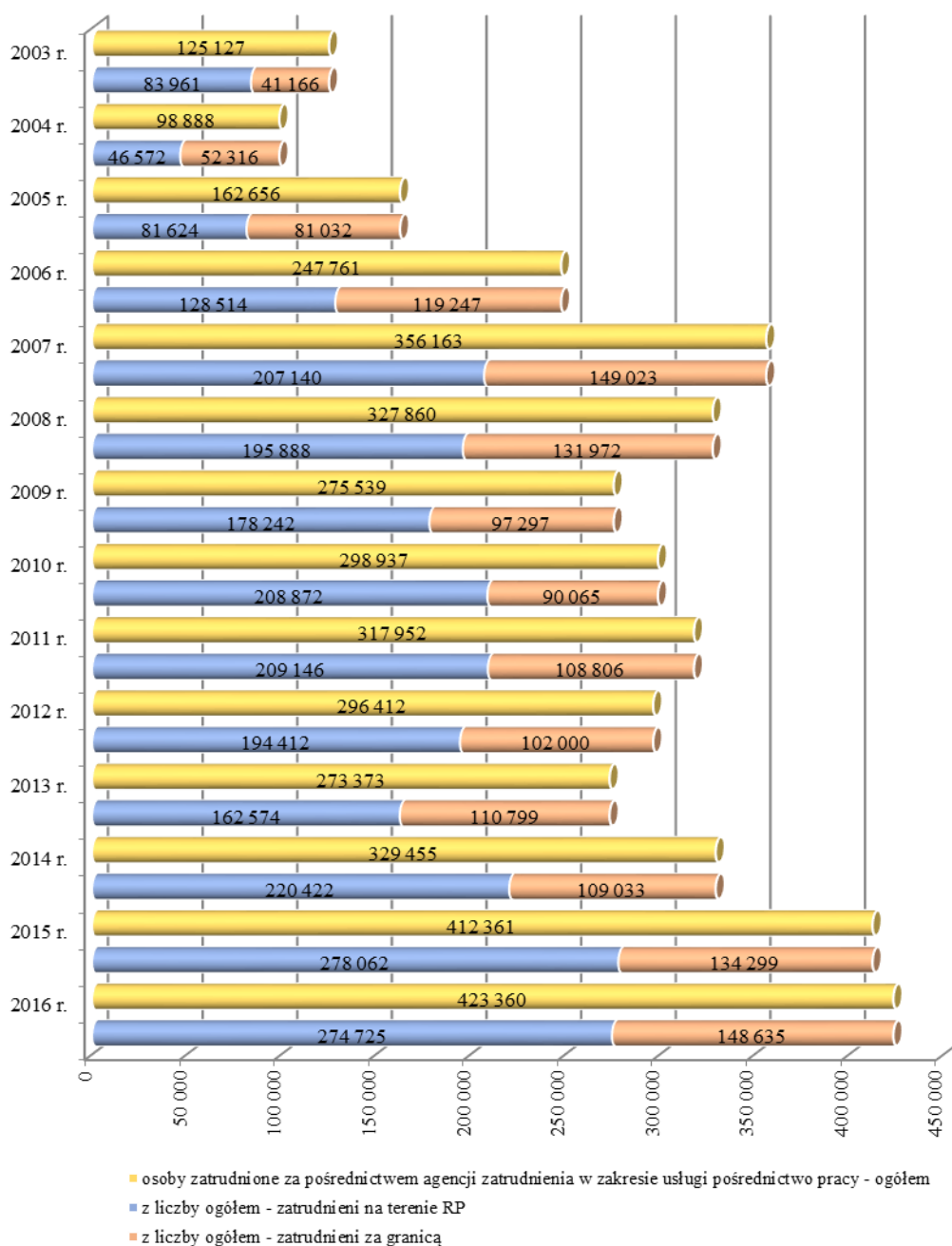
Tabela 15. Zatrudnienie za pośrednictwem agencji zatrudnienia w latach 2003 – 2016.

Lata	Osoby zatrudnione za pośrednictwem agencji zatrudnienia w zakresie usług:			
	pośrednictwa pracy			pracy tymczasowej
	ogółem	w tym		
		na terenie RP	za granicą	
2003 r.	125 127	83 961	41 166	31 628 *
2004 r.	98 888	46 572	52 316	167 644
2005 r.	162 656	81 624	81 032	206 665
2006 r.	247 761	128 514	119 247	288 440
2007 r.	356 163	207 140	149 023	486 591
2008 r.	327 860	195 888	131 972	474 747
2009 r.	275 539	178 242	97 297	379 103
2010 r.	298 937	208 872	90 065	433 102
2011 r.	317 952	209 146	108 806	499 024
2012 r.	296 412	194 412	102 000	509 347
2013 r.	273 373	162 574	110 799	559 465
2014 r.	329 455	220 422	109 033	699 278
2015 r.	412 361	278 062	134 299	799 727
2016 r.	423 360	274 725	148 635	795 779

*) W 2003 r., tj. w pierwszym roku funkcjonowania agencji pracy tymczasowej, nie wszystkie podmioty posiadały obowiązek sprawozdawania się w zakresie świadczonej przez nich pracy tymczasowej.

Szczegółowy opis przedstawionych danych zawarty został w dalszej części niniejszego rozdziału oraz w rozdziale „8. Podsumowanie”.

Wykres 11. Osoby zatrudnione w wyniku świadczenia przez agencje zatrudnienia usługi pośrednictwa pracy w kraju i za granicą, w latach 2003 – 2016.

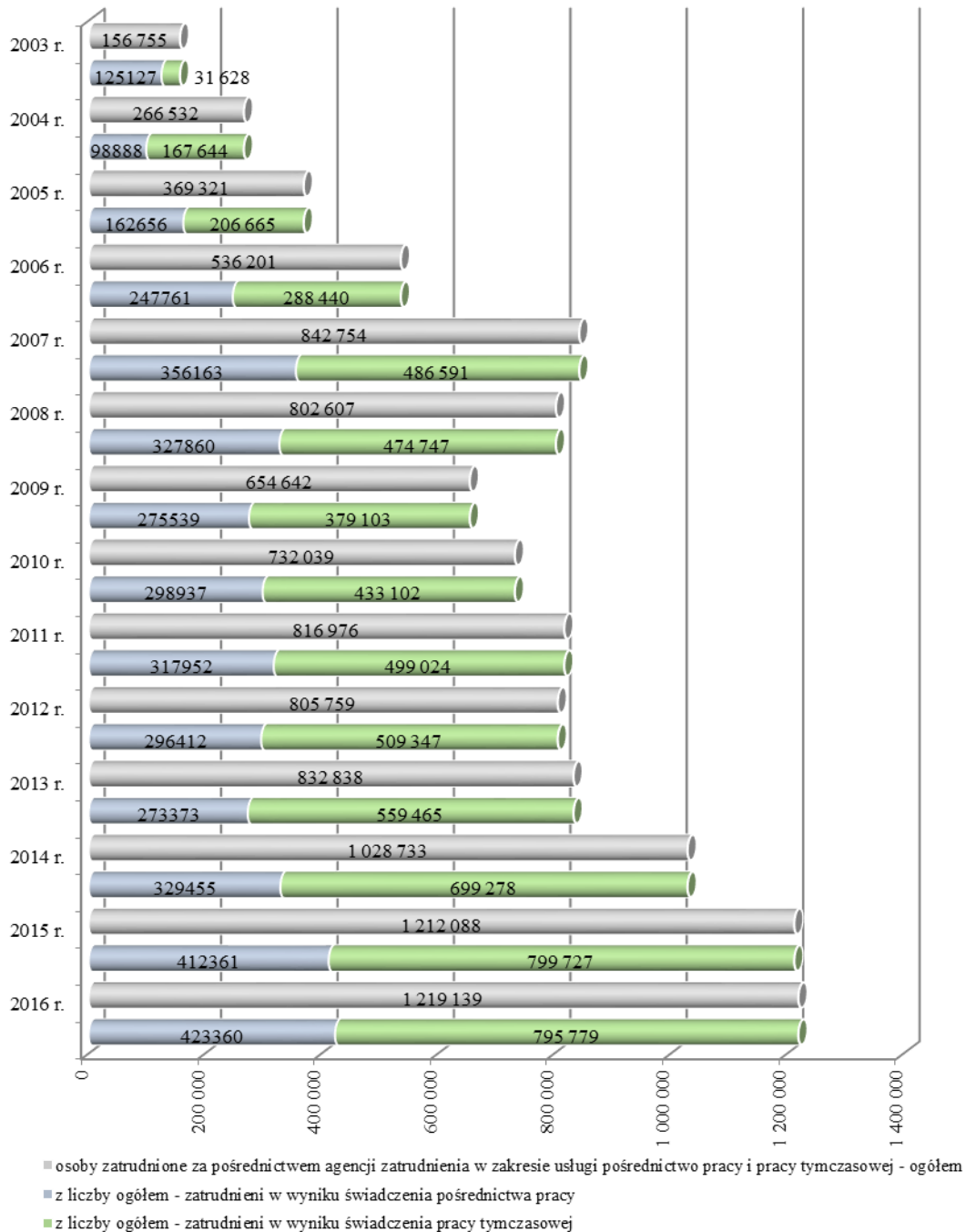


Z tytułu świadczonych usług pośrednictwa pracy w 2016 r. zatrudnienie ogółem w kraju i za granicą uzyskało 423 360 osób, tj. o niemal 11 tys. więcej niż w 2015 r. (412 361).

W kraju zatrudnienie znalazło 274 725 osoby, co oznacza spadek tej grupy pracowników w stosunku do 2015 r. o 3 337 osób.

Zatrudnienie za granicą u pracodawców zagranicznych w 2016 r. wzrosło o ponad 14 tys. osób w stosunku do roku poprzedniego i wyniosło 148 635 osób.

Wykres 12. Zatrudnienie w wyniku świadczenia przez agencje zatrudnienia usługi pośrednictwa pracy oraz pracy tymczasowej w latach 2003 – 2016.



Ogólna liczba osób, które podjęły w 2016 roku pracę za pośrednictwem agencji zatrudnienia (w zakresie usługi pośrednictwa pracy oraz pracy tymczasowej) wyniosła **1 219 139**. W stosunku do roku poprzedniego (1 212 088) liczba ta wzrosła o ponad 7 tys. osób. Jednocześnie należy zaznaczyć, iż w pośrednictwie pracy odnotowano wzrost liczby osób o niemal 11 tys., natomiast w pracy tymczasowej odnotowano spadek liczby osób o niemal 4 tys.

5. INFORMACJA O DOKONANYCH PRZEZ MARSZAŁKÓW WOJEWÓDZTW ODMOWACH WPISU DO REJESTRU AGENCJI ZATRUDNIENIA, WYKREŚLENIACH Z REJESTRU ORAZ PRZEPROWADZONYCH KONTROLACH AGENCJI ZATRUDNIENIA.

Marszałkowie województw odmawiają, w drodze decyzji, wpisu do rejestru agencji zatrudnienia w przypadkach określonych w art. 18l ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy¹⁾ oraz dokonują wykreśleń podmiotów z ww. rejestru w przypadkach, o których mowa w art. 18m przywołanej ustawy²⁾.

Jako organy prowadzące rejestr agencji zatrudnienia marszałkowie uprawnieni są do kontroli agencji zatrudnienia w zakresie przestrzegania warunków prowadzenia działalności agencji zatrudnienia.

W 2016 r. marszałkowie województw wydali 26 decyzji odmawiających wpisu do rejestru agencji zatrudnienia, tj. o 21 więcej niż w roku poprzednim.

Marszałkowie przeprowadzili w agencjach zatrudnienia 548 kontroli, tj. o 78 kontroli więcej niż w 2015 r. (470). W wyniku kontroli stwierdzono 248 (45%) przypadki nieprzestrzegania warunków prowadzenia agencji zatrudnienia, skutkujących wydaniem decyzji o wykreśleniu agencji zatrudnienia z rejestru. W roku poprzednim przypadków takich stwierdzono 218 (46%).

Najwięcej kontroli przeprowadzonych zostało w województwie mazowieckim (151) i dolnośląskim (102). Najwięcej przypadków nieprzestrzegania warunków prowadzenia agencji zatrudnienia stwierdzono w województwie mazowieckim (106) i łódzkim (47).

Wydanych zostało 737 decyzji o wykreśleniu podmiotu z rejestru agencji zatrudnienia, w tym 287 (39%) z powodu nieprzestrzegania warunków prowadzenia agencji zatrudnienia. W 2014 r. liczby tych decyzji wynosiły odpowiednio 804 i 347.

Najwięcej podmiotów zostało wykreślonych z ww. rejestru w województwie mazowieckim (182), wielkopolskim (94) i dolnośląskim (81). Największą liczbę wykreśleń z ww. rejestru z powodu nieprzestrzegania warunków prowadzenia agencji zatrudnienia dokonano w województwie wielkopolskim (61) oraz mazowieckim (53).

¹⁾ Przypadki odmowy wpisu do rejestru agencji zatrudnienia:

- 1) podmiot nie spełnia przynajmniej jednego z warunków, o których mowa w art. 19 ustawy,
- 2) podmiot wykreślono z rejestru w przypadkach, o których mowa w art. 18m pkt 3 i 5-8 ww. ustawy, w okresie 3 lat poprzedzających złożenie wniosku,
- 3) wydanie prawomocnego orzeczenia zakazującego przedsiębiorcy wykonywania działalności gospodarczej objętej wpisem,
- 4) podmiot został założony i prowadzony przez osobę fizyczną, która poprzednio dopuściła się naruszenia przepisów niniejszej ustawy, skutkującego wykreśleniem z rejestru podmiotu prowadzonego przez tę osobę, w przypadkach, o których mowa w art. 18m pkt 3 i 5 – 8, w okresie 3 lat poprzedzających złożenie wniosku o wpis.

²⁾ Przypadki wykreślenia z rejestru agencji zatrudnienia:

- 1) pisemny wniosek podmiotu,
- 2) postawienie przedsiębiorcy w stan likwidacji lub upadłości,
- 3) wydanie decyzji, o której mowa w art. 71 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej,
- 4) nieprowadzenie agencji zatrudnienia, w zakresie pośrednictwa pracy, doradztwa personalnego, poradnictwa zawodowego i pracy tymczasowej, w okresie dwóch kolejnych lat, stwierdzonego na podstawie informacji, o której mowa w art. 19f ustawy,
- 5) naruszenie przez podmiot warunków prowadzenia agencji zatrudnienia określonych w art. 19 pkt 2 i 3, 19b-19d oraz art. 85 ust. 2-5 ustawy,
- 6) nieusunięcia przez podmiot, w wyznaczonym terminie, naruszeń warunków prowadzenia agencji zatrudnienia określonych w art. 19 pkt 1, art. 19e, art. 19g i art. 19h ustawy,
- 7) złożenia przez podmiot oświadczenia, o którym mowa w art. 18e ust. 2 pkt 1 i ust. 3, lub przekazania informacji, o których mowa w art. 19e pkt 1, niezgodnych ze stanem faktycznym,
- 8) niezgodność danych w rejestrze ze stanem faktycznym po uprzednim wezwaniu podmiotu do złożenia wyjaśnień w tej sprawie w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania,
- 9) powierzenie, na podstawie przepisów o zatrudnieniu pracowników tymczasowych, wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Tabela 16. Liczba decyzji o odmowie wpisu do rejestru agencji zatrudnienia, kontroli agencji zatrudnienia oraz decyzji o wykreśleniu z rejestru w 2016 r. wg województw.

Lp.	Województwo	Decyzje o odmowie wpisu do rejestru	Kontrole agencji zatrudnienia		Decyzje o wykreśleniu z rejestru	
			ogółem	w tym stwierdzone przypadki nieprzestrzegania warunków prowadzenia agencji zatrudnienia	ogółem	w tym z powodu nieprzestrzegania warunków prowadzenia agencji zatrudnienia
1	Dolnośląskie	1	102	26	81	41
2	Kujawsko-pomorskie	0	0	0	10	0
3	Lubelskie	0	22	9	27	12
4	Lubuskie	0	8	8	37	23
5	Łódzkie	0	73	47	53	23
6	Małopolskie	0	34	18	22	1
7	Mazowieckie	7	151	106	182	53
8	Opolskie	0	3	0	37	24
9	Podkarpackie	0	6	5	19	3
10	Podlaskie	0	21	4	17	0
11	Pomorskie	17	37	14	66	23
12	Śląskie	0	6	1	28	7
13	Świętokrzyskie	0	11	2	18	1
14	Warmińsko-mazurskie	1	29	0	23	10
15	Wielkopolskie	0	34	1	94	61
16	Zachodniopomorskie	0	11	7	23	5
Polska		26	548	248	737	287

6. INFORMACJA O ZAGRANICZNYCH PODMIOTACH Z UE/EOG ŚWIADCZĄCYCH USŁUGI AGENCJI ZATRUDNIENIA NA TERENIE RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

Przedsiębiorcy zagraniczni posiadający uprawnienia i prowadzący zgodnie z prawem działalność w zakresie pośrednictwa pracy, doradztwa personalnego, poradnictwa zawodowego lub pracy tymczasowej na terytorium państw członkowskich UE i państw EOG nienależących do UE oraz państw niebędących stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, którzy mogą korzystać ze swobody świadczenia usług na podstawie umów zawartych przez te państwa ze Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi - mogą świadczyć te same usługi na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, bez wpisu do rejestru agencji zatrudnienia, korzystając ze swobody świadczenia usług, o której mowa w art. 49 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

Ww. przedsiębiorcy, przed rozpoczęciem działalności w zakresie usług agencji zatrudnienia na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, powinni złożyć marszałkowi województwa zawiadomienie, zawierające następujące dane: nazwę państwa pochodzenia przedsiębiorcy, oznaczenie przedsiębiorcy oraz jego siedzibę, przybliżone miejsce i termin wykonywania usług oraz rodzaj świadczonych usług w Polsce (art. 19i ustawy).

Tabela 17. Liczba przedsiębiorców zagranicznych z EU/EOG, którzy złożyli marszałkowi województwa zawiadomienie o prowadzeniu działalności agencji zatrudnienia w Rzeczypospolitej Polskiej w 2016 r. wg województw.

Województwo/państwo	Przedsiębiorcy z EU/EOG, którzy złożyli zawiadomienie o prowadzeniu agencji zatrudnienia w RP				
	ogółem	w tym w zakresie:			
		pośrednictwa pracy	doradztwa personalnego	poradnictwa zawodowego	pracy tymczasowej
1. Dolnośląskie					
<i>Wielka Brytania</i>	1	1	1	1	0
Ogółem w województwie	1	1	1	1	0
2. Łódzkie					
<i>Belgia</i>	1	0	0	0	1
<i>Francja</i>	1	0	0	0	1
Ogółem w województwie	2	0	0	0	2
3. Małopolskie					
<i>Hiszpania</i>	1	1	1	1	1
Ogółem w województwie	1	1	1	1	1
4. Mazowieckie					
<i>Holandia</i>	3	3	1	1	2
<i>Niemcy</i>	5	5	3	2	4
<i>Norwegia</i>	1	1	0	0	0
<i>Słowacja</i>	1	1	0	0	0
<i>Wielka Brytania</i>	4	4	3	3	1
Ogółem w województwie	14	14	7	6	7
5. Opolskie					
<i>Holandia</i>	1	0	1	0	0

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY
 Informacja o działalności agencji zatrudnienia w 2016 r.

Ogółem w województwie	1	0	1	0	0
6. Świętokrzyskie					
<i>Hiszpania</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
Ogółem w województwie	1	1	1	1	1
7. Warmińsko-mazurskie					
<i>Ukraina</i>	<i>1</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1</i>
Ogółem w województwie	1	0	0	0	1
8. Wielkopolskie					
<i>Niemcy</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Wielka Brytania</i>	<i>1</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1</i>
Ogółem w województwie	2	1	0	0	1
Polska	23	18	11	9	13

W 2016 r. marszałkom województw złożyło zawiadomienia o prowadzeniu działalności agencji zatrudnienia w Polsce 23 zagranicznych przedsiębiorców (agencji zatrudnienia) z EU/EOG, w tym po 6 agencji zatrudnienia zarejestrowanych w Niemczech i w Wielkiej Brytanii, 4 – w Holandii. 18 agencji poinformowało o świadczeniu usług pośrednictwa pracy, 11 – o prowadzeniu doradztwa personalnego, 9 - o świadczeniu poradnictwa zawodowego i 13 – o świadczeniu pracy tymczasowej. W roku ubiegłym zawiadomienie o prowadzeniu działalności agencji zatrudnienia w Polsce złożyło 54 przedsiębiorców.

7. PRZESTRZEGANIE PRZEZ AGENCJE ZATRUDNIENIA PRZEPISÓW USTAWY Z DNIA 20 KWIETNIA 2004 R. O PROMOCJI ZATRUDNIENIA I INSTYTUCJACH RYNKU PRACY³⁾.

Agencje zatrudnienia

W ramach przestrzegania przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy przez agencje zatrudnienia inspektorzy PIP zrealizowali **481** kontroli. Działania kontrolne inspektorów pracy koncentrowały się na dwóch rodzajach usług agencji zatrudnienia – świadczeniu usług pracy tymczasowej (co dotyczyło 62% kontrolowanych podmiotów) oraz pośrednictwa pracy (51% agencji), w szczególności kierowania osób do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych (22%).

Tabela 18. Kontrole przestrzegania zasad prowadzenia agencji zatrudnienia.

Zagadnienia	% kontroli, w ramach których stwierdzono naruszenia przepisów	
	w 2016 r.	w 2015 r.
Nielegalne świadczenie usług agencji zatrudnienia (bez wymaganego wpisu do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia)	11	10
Niepodawanie w dokumentach, ogłoszeniach i ofertach numeru wpisu do rejestru agencji zatrudnienia	19	22
Nieoznaczanie oferty pracy dot. wykonywania pracy tymczasowej jako „oferty pracy tymczasowej”	17	17
Nieprzestrzeganie obowiązku przedstawiania marszałkowi województwa corocznych informacji o działalności agencji zatrudnienia	10	15
Nieprzestrzeganie zakazu dyskryminacji osób, dla których agencja zatrudnienia poszukuje pracy	7	8

Nadal znaczna jest skala stwierdzonych naruszeń w zakresie przestrzegania przepisów *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, które określają zasady prowadzenia agencji zatrudnienia. Tak jak w roku poprzednim wykazano je podczas ponad 60% kontroli.

Od kilku lat zwiększa się liczba ujawnianych przypadków nielegalnego świadczenia usług agencji zatrudnienia. Świadczenia tego rodzaju usług, bez wymaganego certyfikatu marszałka województwa potwierdzającego wpis do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia, ujawniono w 51 podmiotach. Działalność prowadzona przez poszczególne podmioty z naruszeniem obowiązku rejestracyjnego obejmowała jeden rodzaj usług bądź kilka i dotyczyła przede wszystkim pracy tymczasowej (35 podmiotów).

W zakresie przestrzegania zasad prowadzenia agencji zatrudnienia nagminnym uchybieniem, obserwowanym również w latach poprzednich, jest niezamieszczanie w dokumentach, ogłoszeniach i ofertach numeru wpisu do rejestru agencji zatrudnienia oraz nieoznaczanie przez agencje pracy tymczasowej ofert pracy jako „oferty pracy tymczasowej”.

³⁾ W rozdziale wykorzystano informacje ze Sprawozdania Głównego Inspektora Pracy z działalności Państwowej Inspekcji Pracy w 2016 r.

W porównaniu z latami poprzednimi wzrosła liczba agencji, które nie dopełniły obowiązków informacyjnych o działalności agencji zatrudnienia. Zagadnienie badano w 366 agencjach. Corocznych informacji o działalności agencji nie przedłożyło marszałkowi województwa 37 podmiotów, a w 53 informacje były nierzetelne lub przekazane po upływie wymaganego terminu.

Kontrolą przestrzegania zasady równego traktowania i niedyskryminacji objęto 111 agencji zatrudnienia, w większości w następstwie monitoringu ogłoszeń i ofert zatrudnienia w mediach oraz skarg. Naruszenia ujawniono w 8 agencjach.

Tabela 19. Kontrole agencji zatrudnienia świadczących usługę kierowania osób do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych.

Zagadnienia	% kontroli, w ramach których stwierdzono naruszenia przepisów	
	w 2016 r.	w 2015 r.
Nieprowadzenie przez agencję zatrudnienia wykazu podmiotów, do których kierowane są osoby do pracy za granicą	12	28
Nieprzekazanie przez agencję zatrudnienia osobie kierowanej do pracy za granicą albo pracy tymczasowej pisemnej informacji o kosztach, opłatach i innych należnościach związanych z kierowaniem do pracy oraz podjęciem i wykonywaniem pracy za granicą	10	12
Niezawieranie pisemnej umowy z osobami kierowanymi do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych	10	39
Nieprowadzenie przez agencję zatrudnienia wykazu osób kierowanych do pracy za granicą	8	29
Zawieranie przez agencję zatrudnienia pisemnej umowy z pracodawcą zagranicznym, do którego zamierza kierować osoby do pracy za granicą	8	39

Wśród stwierdzonych uchybień w wypełnianiu obowiązków określonych ustawą nadal wysoka jest skala nieprawidłowości dotyczących kierowania osób do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych. Spośród 107 podmiotów objętych kontrolą w 50 wykazano naruszenia przepisów.

Wnioski PIP

Coroczne postulaty zmiany stanu prawnego w obszarze funkcjonowania agencji zatrudnienia, podnoszone w sprawozdaniach Państwowej Inspekcji Pracy, zostały niemal w całości uwzględnione w *ustawie z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. poz. 962), zmieniającej również *ustawę o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*. Wśród nich istotne znaczenie, przede wszystkim ze względu na poprawę skuteczności kontroli w agencjach zatrudnienia, ale także zwiększenie ochrony klientów agencji zatrudnienia, mają:

- przywrócenie przepisów zobowiązujących podmioty prowadzące agencje zatrudnienia do posiadania lokalu, w którym są świadczone usługi;

- podwyższenie kar pieniężnych nakładanych na podmioty nielegalnie świadczące usługi agencji zatrudnienia, w szczególności w przypadku nielegalnego świadczenia usług pracy tymczasowej lub pośrednictwa pracy w zakresie kierowania osób do pracy za granicą;
- wprowadzenie kar dla przedsiębiorcy zagranicznego (zagranicznej agencji zatrudnienia), który przed rozpoczęciem działalności pośrednictwa pracy, doradztwa personalnego lub poradnictwa zawodowego w Polsce nie złoży marszałkowi województwa wymaganego zawiadomienia;
- utworzenie wykazu przedsiębiorców zagranicznych, którzy złożyli zawiadomienia o zamiarze świadczenia usług z zakresu agencji zatrudnienia;
- wprowadzenie sankcji, w postaci wykreślenia z rejestru agencji zatrudnienia, za zaległości w opłacie składek na Fundusz Pracy, których podmiot nie usunie w wyznaczonym terminie oraz niezłożenie do marszałka województwa rocznej informacji o działalności agencji;
- doprecyzowanie przepisów związanych z kierowaniem osób do pracy za granicą w celu zapobiegania kierowaniu do zagranicznych agencji zatrudnienia za pośrednictwem polskich agencji oraz ustalenie sankcji za naruszenie tej regulacji.

Praca tymczasowa

Inspektorzy pracy przeprowadzili **489** kontroli obejmujących pracę tymczasową, w tym **262** w agencjach pracy tymczasowej oraz **227** u pracodawców użytkowników.

Agencje pracy tymczasowej

Kontrolami objęto **37** agencji zatrudnienia świadczących pracę tymczasową, które działały mniej niż rok od dnia uzyskania wpisu do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia, **50** agencji działających od roku do 2 lat, **115** agencji działających powyżej 3 lat. Pracę tymczasową świadczyło w nich ponad 163 tys. osób, w tym prawie połowa (81 tys. osób) na podstawie umów cywilnoprawnych. Do zagranicznych pracodawców użytkowników w celu wykonywania pracy tymczasowej zostało skierowanych 3,2 tys. osób, w tym blisko 300 w ramach umów prawa cywilnego.

Tabela 20. Agencje pracy tymczasowej – naruszenia przepisów ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych.

Zagadnienia	% kontroli, w ramach których stwierdzono naruszenia przepisów	
	w 2016 r.	w 2015 r.
Zawieranie umowy cywilnoprawnej w warunkach charakterystycznych do stosunku pracy	22	24
Nieprawidłowości przy zawieraniu umów o pracę tymczasową	21	16
Nieterminowe wypłacania świadczeń ze stosunku pracy	15	16
Niewypłacanie świadczeń ze stosunku pracy (z wyjątkiem należności za urlop wypoczynkowy)	12	11

Nieuzgadnianie pomiędzy pracodawcą użytkownikiem a agencją zasad współpracy oraz warunków pracy tymczasowej	10	31
Brak profilaktycznych badań lekarskich pracowników tymczasowych	9	8
Kierowanie do prac niezgodnych z definicją pracy tymczasowej	7	7
Brak zawiadomienia osoby, której ma być powierzona praca o uzgodnieniach między pracodawcą użytkownikiem a agencją dot. warunków jej wykonania	5	7

Ujawniono **32** podmioty świadczące usługi pracy tymczasowej bez wymaganego certyfikatu marszałka województwa potwierdzającego wpis do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia (12% badanych podmiotów).

Nieprawidłowości w 77% badanych agencji dotyczyły obu etapów pracy tymczasowej – zarówno inicjowania stosunku pracy tymczasowej, jak i trwającego już procesu pracy tymczasowej.

Znaczna część pracodawców naruszała przepisy, zawierając umowy cywilnoprawne w warunkach charakterystycznych dla stosunku pracy. Wyniki kontroli wskazują, że co czwarta badana umowa uznana została przez inspektorów pracy za zawartą w warunkach, w których powinna być zawarta umowa o pracę.

Stwierdzono również przypadki niezawierania umów o pracę między agencją pracy tymczasowej a pracownikiem tymczasowym lub ich zawierania po ustawowym terminie (6% osób badanych). Ponadto prawie co piąta badana umowa została zawarta z naruszeniem prawa.

Naruszenie przepisów z zakresu wypłaty wynagrodzeń i innych świadczeń ze stosunku pracy wykazała co trzecia kontrola. Należności z tytułu wykonywanej pracy nie zostały wypłacone 10% badanych pracowników tymczasowych; nieterminowa wypłata wynagrodzeń i innych świadczeń ze stosunku pracy dotyczyła co piątego badanego pracownika.

Kontrole wykazały ponadto liczne przypadki niewłaściwej treści umów zawartych pomiędzy agencjami pracy tymczasowej a pracodawcami użytkownikami; umowa powinna w sposób precyzyjny określać warunki, na jakich będzie świadczona praca tymczasowa (np. rodzaj pracy, wymagania kwalifikacyjne, przejęcie przez pracodawcę użytkownika określonych obowiązków pracodawcy). Nieprawidłowości wykazano w co drugim sprawdzonym dokumencie.

W przypadku co dziesiątej osoby objętej kontrolą agencja pracy tymczasowej nie otrzymała od pracodawcy użytkownika informacji o warunkach wykonywania pracy tymczasowej oraz o wynagrodzeniu za pracę, która ma być powierzona pracownikowi tymczasowemu.

Zaobserwowano zjawisko zakładania i prowadzenia przez obcokrajowców (przede wszystkim obywateli Ukrainy) agencji zatrudnienia, których wspólną cechą jest to, że nie posiadają one własnej siedziby.

Niepokojącym zjawiskiem jest również wykorzystywanie outsourcingu pracowniczego (polegającego na zleceniu realizacji określonych zadań podmiotowi zewnętrznemu), który w wielu przypadkach okazuje się pracą tymczasową.

Pracodawcy użytkownicy

W ramach 227 kontroli objęto badaniem 213 pracodawców użytkowników, u których pracę tymczasową wykonywało 10,6 tys. osób, w tym 7,6 tys. (71%) na podstawie umów cywilnoprawnych. Kontrolowani pracodawcy prowadzili działalność gospodarczą głównie w sektorach: przetwórstwo przemysłowe (55%), handel i naprawy (17%) oraz transport i gospodarka magazynowa (9%).

Kontrolując przestrzeganie przepisów dotyczących bhp, inspektorzy wykazali nieprawidłowości w co trzecim podmiocie objętym kontrolą.

Tabela 21. Pracodawcy użytkownicy – naruszenia przepisów ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych.

Zagadnienia	% kontroli, w ramach których stwierdzono naruszenia przepisów	
	w 2016 r.	w 2015 r.
Nieprzekazywanie organizacji związkowej informacji o zamiarze powierzenia pracy tymczasowej	19	17
Nieprzestrzeganie przepisów o czasie pracy	17	31
Nieuzgadnianie pomiędzy pracodawcą użytkownikiem a agencją zasad współpracy oraz warunków pracy tymczasowej	11	28
Nierealizowanie obowiązków wynikających z umowy zawartej przez agencję z pracodawcą użytkownikiem	7	10
Traktowanie pracowników tymczasowych w sposób mniej korzystny w porównaniu z pracownikami zatrudnionymi przez pracodawcę użytkownika	6	8

Podczas kontroli inspektorzy wykazali nieprzestrzeganie przez pracodawców użytkowników obowiązku informowania organizacji związkowych o zamiarze powierzenia pracy pracownikom tymczasowym.

Częstym uchybieniem z zakresu prawnej ochrony pracy to naruszenia przepisów o czasie pracy, które odnotowano na podobnym poziomie jak w latach poprzednich (obejmujące np. zatrudnienie pracowników powyżej przeciętnie 5 dni w tygodniu w przyjętym okresie rozliczeniowym, naruszenie przepisów o odpoczynku lub niezapewnienie dnia wolnego z tytułu pięciodniowego tygodnia pracy).

Wnioski PIP

Postulaty PIP, które znalazły odzwierciedlenie w *ustawie z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych oraz niektórych innych ustaw* mają służyć głównie podniesieniu standardów pracy tymczasowej, a także dać organom kontrolnym długo oczekiwane narzędzie do walki z nieuczciwymi pracodawcami w postaci poszerzenia katalogu sankcji z tytułu naruszenia przepisów ustawy. Brak odpowiedzialności za nieprzestrzeganie wielu istotnych regulacji ustawy, takich jak kierowanie pracownika tymczasowego do pracy szczególnie niebezpiecznej czy przekroczenie ograniczeń czasowych w zakresie powierzania pracy tymczasowej, znacznie obniżał skuteczność kontroli inspektorów pracy. Jednocześnie

dotkliwa represja wobec podmiotów świadczących nielegalnie usługi pracy tymczasowej, przewidziana w projekcie (do 100 000 zł), spełnia oczekiwania PIP.

Po wejściu w życie z dniem 1 czerwca 2017 r. zmian w *ustawie o zatrudnianiu pracowników tymczasowych* będzie możliwa ocena wpływu nowych regulacji na poziom przestrzegania praw pracowników tymczasowych.

Podsumowanie

Głównej przyczyny zjawiska nielegalnego prowadzenia usług agencji zatrudnienia należy upatrywać przede wszystkim w celowych działaniach podmiotów. W odniesieniu do dominującej kategorii nielegalnych usług – pracy tymczasowej – zauważa się nadużywanie zasady swobody zawierania umów, służące wykorzystaniu oferowanych usług udostępniania pracowników innemu podmiotowi w ramach outsourcingu, leasingu czy podwykonawstwa, w celu ukrycia pracy tymczasowej. Wpływ na świadome naruszanie przepisów prawa mają także liczne obowiązki związane z prowadzeniem działalności regulowanej. W ocenie kontrolujących wiele podmiotów nie sprostałoby tym wymaganiom ze względu na zaległości w odprowadzaniu składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, czy opóźnienia w realizacji zobowiązań podatkowych.

Również przedsiębiorcy korzystający z wynajmu pracowników preferują współpracę z podmiotami, które nie mają statusu agencji zatrudnienia, ponieważ – w ich ocenie – pozwala to na zminimalizowanie prawdopodobieństwa uznania ich przez PIP za pracodawcę użytkownika i uniknięcia dodatkowych obowiązków wynikających z wynajmowania pracowników tymczasowych.

Wpływ na niezgodne z prawem świadczenie usług agencji zatrudnienia przez podmioty, które nie uzyskały certyfikatu marszałka województwa, ma również dysonans, jaki tworzą wysoki aspekt opłacalności nielegalnych usług agencji, szczególnie związanych z zatrudnianiem lub powierzaniem pracy cudzoziemcom na podstawie umów cywilnoprawnych, i stosunkowo niska wysokość grzywny za to wykroczenie.

Nielegalne pośrednictwo pracy polegające na kierowaniu osób do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych podyktowane jest zazwyczaj chęcią osiągnięcia korzyści materialnych i uniknięcia jakiegokolwiek odpowiedzialności. Zdarzeniom takim towarzyszy pobieranie opłat nieprzewidzianych przepisami ustawy, np. opłat rekrutacyjnych.

Funkcjonujące na polskim rynku pracy podmioty, które nie uzyskały wpisu do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia, coraz częściej oferują zatrudnienie na podstawie umów cywilnoprawnych i delegowanie za granicę celem świadczenia usług w charakterze personelu opiekuńczego lub bezpośrednio kierują osobę do pracodawcy zagranicznego. Problematyka zatrudniania opiekunów osób starszych na podstawie umów cywilnoprawnych i kierowania do pracy za granicą nierzadko stanowi przedmiot skarg rozpatrywanych przez inspektorów pracy. Często ujawniane jest prowadzenie bez wymaganego certyfikatu działalności w zakresie pośrednictwa pracy lub pracy tymczasowej. Wątpliwości organów kontroli co do charakteru wykonywanej pracy budzi również zawieranie umów o świadczenie usług z podmiotami samozatrudniającymi się, zwłaszcza z osobami, które rejestrują działalność gospodarczą bezpośrednio przed wyjazdem za granicę. W takich przypadkach, ze względu na konieczność gromadzenia materiału dowodowego związanego z badaniem stanu faktycznego poza terenem RP, zakwalifikowanie wykonywanej pracy jako zatrudnienia tymczasowego jest jednak utrudnione.

Jednocześnie, jak wykazały kontrole, sektor pracy tymczasowej charakteryzuje nadużywanie umów cywilnoprawnych, w tym umów o dzieło, zawieranych w celu obejścia przepisów o ubezpieczeniach społecznych. Trudno je wyeliminować w stosunku do cudzoziemców, którzy są zainteresowani zawieraniem umów o dzieło jako gwarancji uzyskania możliwie najwyższego wynagrodzenia za pracę. Nie bez znaczenia jest także aspekt ekonomiczny, gdy pracodawca użytkownik wymusza na agencji zatrudnienia zawarcie umów cywilnoprawnych, a agencja chcąc rozpocząć lub kontynuować współpracę, przystaje na takie warunki, niezależnie od tego, czy sposób wykonywania pracy jest charakterystyczny dla stosunku pracy.

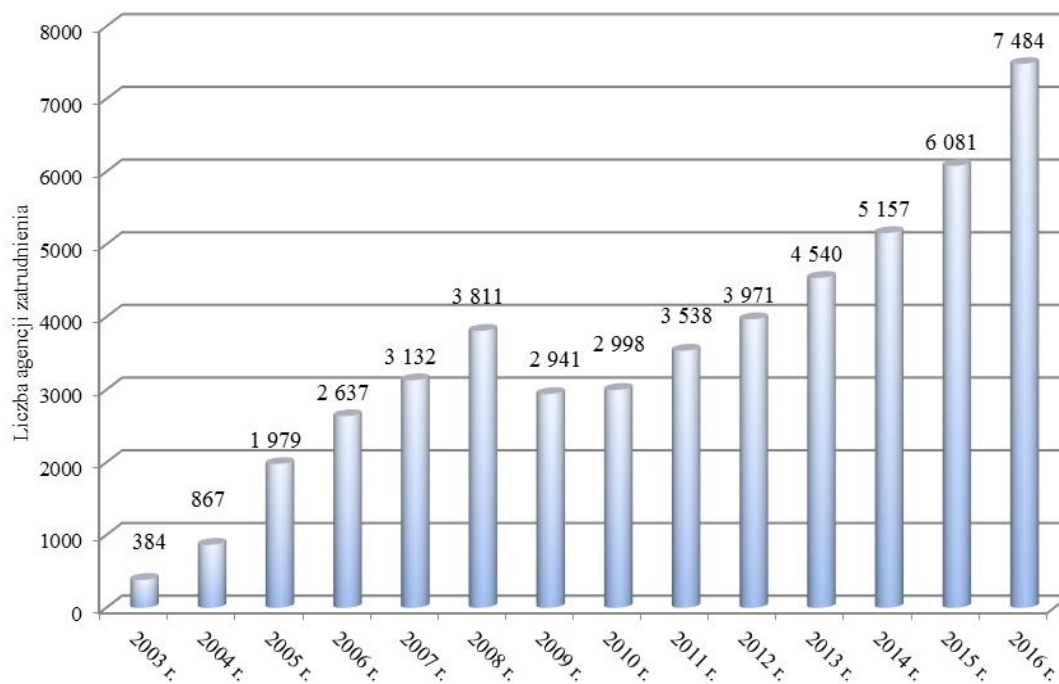
Wśród przyczyn nieprawidłowości stwierdzanych u pracodawców użytkowników dominuje wykorzystywanie formy zatrudnienia tymczasowego jako narzędzia optymalizacji kosztów pracy. Powierzenie pracy pracownikom tymczasowym to sposób na ograniczenie kosztów pracy, nie zaś doraźna i okresowa pomoc w zorganizowaniu normalnego toku funkcjonowania przedsiębiorstwa.

Ponadto istotna jest niewystarczająca znajomość przepisów z zakresu prawa pracy oraz zatrudniania pracowników tymczasowych. Większość kontrolowanych pracodawców użytkowników jest przekonana, że wszystkie obowiązki pracownicze oraz odpowiedzialność za naruszenia przepisów prawa spoczywają na agencji zatrudnienia. Obrazuje to przykład naruszenia przez pracodawcę użytkownika obowiązku prowadzenia i przekazywania agencji ewidencji czasu pracy pracowników tymczasowych, którego częstym skutkiem jest brak możliwości prawidłowego naliczenia i wypłacenia wynagrodzenia przez agencję.

8. PODSUMOWANIE.

Dokonując charakterystyki ilościowej agencji zatrudnienia przyjęto posługiwać się liczbą podmiotów posiadających wpis do rejestru agencji zatrudnienia, co jest tożsame z liczbą posiadanych certyfikatów potwierdzających wpis do ww. rejestru.

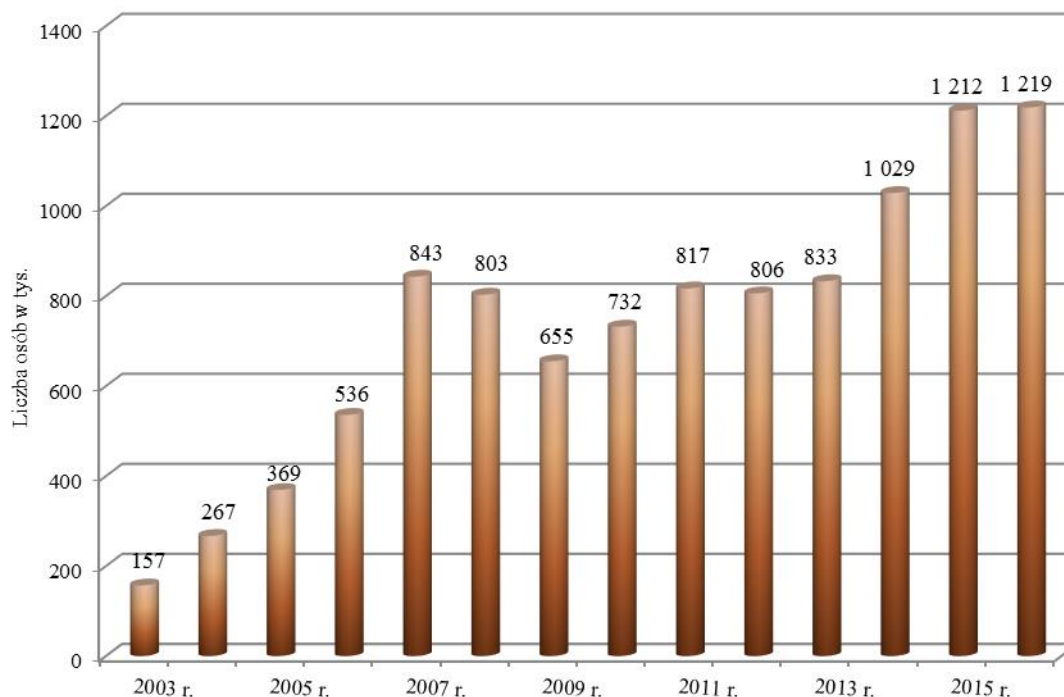
Wykres 13. Liczba podmiotów posiadających wpis do rejestru agencji zatrudnienia w latach 2003 – 2016. Stan na dzień 31 grudnia każdego roku.



W okresie od 2003 r. do 2008 r., tj. w okresie funkcjonowania na polskim rynku pracy agencji zatrudnienia świadczących usługi w ramach uzyskanego wpisu do rejestru agencji zatrudnienia - zauważalny jest dynamiczny rozwój tego sektora. Szczególnie gwałtowny wzrost nastąpił na przełomie lat 2004 i 2005. Po okresie wzrostu, w 2009 r. nastąpił spadek liczby podmiotów posiadających status agencji zatrudnienia w stosunku do roku 2008 r. o 870, tj. z 3 811 podmiotów do 2 941. W kolejnych latach następował przyrost liczby agencji zatrudnienia, o 57 agencji w 2010 r., o 540 w 2011 r., o 433 w 2012 r., o 569 w 2013 r., o 617 agencji w 2014 r. oraz o 924 w 2015 r.

Z danych rejestru agencji zatrudnienia wynika, że na koniec 2016 r. funkcjonowały **7 484** agencje zatrudnienia, z tego **3 666** agencji świadczących pośrednictwo pracy (2 528 agencji realizujących pośrednictwo pracy na terenie Polski oraz 1 138 - kierujących do pracy za granicą), **2 262** agencje świadczące pracę tymczasową, **1 598** agencji zatrudnienia realizujących doradztwo personalne i **1 564** agencje prowadzące usługi poradnictwa zawodowego.

Wykres 14. Liczba osób zatrudnionych za pośrednictwem agencji zatrudnienia w latach 2003 – 2016.



Wzrost liczby osób, które otrzymały zatrudnienie za pośrednictwem agencji zatrudnienia, w zakresie świadczonego pośrednictwa pracy oraz pracy tymczasowej, zauważalny jest w latach 2003 – 2007. Wartość ta w kolejnych dwóch latach malała aby w 2009 r. osiągnąć liczbę ok. 655 tys. osób. Kolejne lata (2010 i 2011) charakteryzują się wzrostem liczby osób zatrudnionych za pośrednictwem agencji zatrudnienia, odpowiednio o 77 tys. oraz 84 tys. osób. W 2012 r. liczba osób, które podjęły pracę za pośrednictwem agencji zatrudnienia ponownie zmalała w stosunku do roku 2011 o ponad 11 tys., natomiast w 2013 r. liczba osób skutecznie zapośredniczonych przez agencje wzrosła o 27 tys. w stosunku do roku poprzedniego i wyniosła 832 838. Kolejny znaczny przyrost tych osób nastąpił w 2014 r. i wyniósł ponad 195 tys. Liczba osób, które w 2014 r. otrzymały pracę za pośrednictwem agencji zatrudnienia przekroczyła 1 028 tys., w 2015 r. liczba osób zatrudnionych przekroczyła 1 212 tys. osób, a w 2016 r. jeszcze wzrosła o 7 tys. osób (1219 tys.).

Z powyższych danych (wykres 13 i 14) wynika, że po spadku zapotrzebowania na usługi agencji zatrudnienia jaki nastąpił w 2009 r. – zauważalne jest ponowne ożywienie w tym sektorze w kolejnych latach, przejawiające się wzrostem liczby agencji zatrudnienia oraz liczby obsługiwanych przez nie klientów, szczególnie w zakresie pracy tymczasowej. Jedynie w 2012 r. zauważalne jest niewielkie zmniejszenie liczby osób, które otrzymały pracę za pośrednictwem agencji zatrudnienia.

Należy wskazać, że istotny wpływ na zmniejszenie popytu na usługi agencji zatrudnienia w 2009 r. miało niewątpliwie spowolnienie gospodarcze w Polsce i na świecie. Do czynników mających wpływ na liczbę agencji zatrudnienia należy także uwzględnić czynniki o charakterze legislacyjnym i rejestracyjnym. Rok 2009 był ważny dla agencji zatrudnienia pod kątem legislacyjnym, kiedy to weszły w życie przepisy ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r.

o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2009 r. Nr 6, poz. 33) - umożliwiające marszałkom województw podjęcie działań (tj. przeprowadzania kontroli agencji zatrudnienia) mających wpływ na liczbę zarejestrowanych agencji zatrudnienia, w szczególności decyzji o wykreśleniu z rejestru agencji zatrudnienia.

W 2016 r. z tytułu świadczonych usług pośrednictwa pracy, zatrudnienie uzyskało **423 360** osób, tj. o ok. 11 tys. więcej niż w roku poprzednim (w 2015 r. – 412 361 osób). Spośród tych osób – **274 725** osób otrzymało pracę na terenie Polski oraz **148 635** - podjęło pracę za granicą (w 2015 r. liczby te wynosiły odpowiednio 278 062 i 134 299).

Do pracy tymczasowej skierowanych zostało **795 779** pracowników tymczasowych, tj. o niemal 4 tys. osób mniej niż w roku poprzednim (w 2015 r. – 799 727).

Z danych przedstawionych przez agencje zatrudnienia wynika, że średnia liczba zatrudnionych osób przypadająca na jedną agencję zatrudnienia w 2016 r. wyniosła 163, tj. o 36 osób mniej niż w 2015 r. (199).

W zakresie poszczególnych usług współczynnik ten kształtował się następująco:

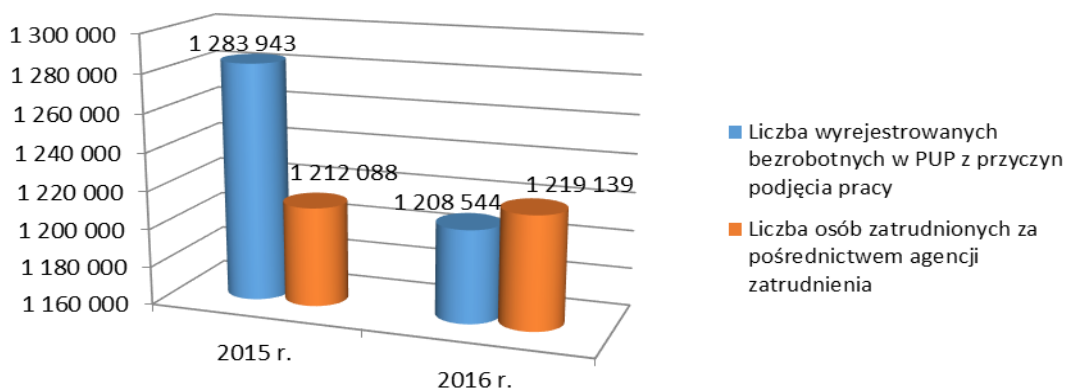
- w pośrednictwie pracy na terenie Polski – 109 osób na agencję zatrudnienia (w 2015 r. – 125),
- w kierowaniu do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych – 131 osób na agencję zatrudnienia (w 2015 r. – 121),
- w pracy tymczasowej – 352 osoby na agencję zatrudnienia (w 2015 r. – 411).

Świadczone przez agencje zatrudnienia usługi poradnictwa zawodowego były kierowane zarówno do pracodawców, jak i pracobiorców. W 2016 r. agencje te obsłużyły **218 288** osób (w 2015 r. – 233 105) oraz **28 387** pracodawców (w 2015 r. – 30 687).

Z porad doradztwa personalnego skorzystało **35 459** pracodawców, natomiast w 2015 r. z tej usługi skorzystało 35 118 podmiotów.

Zestawienie liczby osób (bezrobotnych) wyrejestrowanych przez Powiatowe Urzędy Pracy z przyczyny podjęcia pracy (tzw. odpływ) z osobami, które otrzymały zatrudnienia za pośrednictwem agencji zatrudnienia w latach 2015 - 2016 przedstawia poniższy wykres.

Wykres 15. Osoby wyrejestrowane z Powiatowych Urzędów Pracy z przyczyny podjęcia pracy⁴⁾ oraz zatrudnienie za pośrednictwem agencji zatrudnienia w latach 2015 - 2016.



⁴⁾ Należy tu rozumieć osoby, które podjęły pracę niesubsydiowaną (w tym sezonową) oraz subsydiowaną, w tym w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych, podjęcia działalności gospodarczej, podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnych.

Przedstawione dane wskazują na znaczny udział agencji zatrudnienia w dostępie do rynku pracy. Ogólna liczba osób, które podjęły w 2016 roku pracę za pośrednictwem agencji zatrudnienia (świadczących pośrednictwo pracy oraz pracę tymczasową) wyniosła 1 219 139 i nieznacznie przekroczyła liczbę osób wyrejestrowanych w tym okresie z ewidencji Powiatowych Urzędów Pracy z przyczyny podjęcia pracy (1 208 544). W 2015 r. stosunek tych wielkości wyniósł 94%.

Jednocześnie należy mieć na uwadze, iż urzędy pracy udzielają pomocy szerokiemu spektrum osób, w tym osobom wymagających szczególnego wsparcia urzędu. Część z tych osób rejestruje się w innym celu niż poszukiwanie pracy, traktując status bezrobotnego jako korzystny przede wszystkim z powodu możliwości uzyskania ubezpieczenia zdrowotnego.

Agencje zatrudnienia mają natomiast do czynienia ze zbiorowością osób poszukujących pracy charakteryzującą się innymi cechami, niż klienci urzędów pracy. Podstawową odmiennością klientów agencji zatrudnienia jest silna motywacja i determinacja w procesie poszukiwania pracy. Ponadto wyspecjalizowane agencje zatrudnienia posiadają lepsze rozpoznanie rynku pracy, w szczególności w zakresie kontaktów z pracodawcami zagranicznymi.

Działalność agencji zatrudnienia posiadających dobre rozpoznanie rynku pracy, w tym liczne kontakty z pracodawcami, stwarza bezrobotnym oraz osobom poszukującym pracy dodatkowe możliwości jej otrzymania. Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, że działalność agencji zatrudnienia zwiększa szanse znalezienia pracy poprzez oferowanie jej także na rynku zagranicznym. Przy stopie bezrobocia wynoszącej na koniec 2016 r. 8,3% - każda dodatkowa oferta pracy jest bardzo cenna. Ponad 148 tys. osób skierowanych w 2016 r. do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych - stanowiło znaczne wsparcie rynku krajowego.

Analizując przekazywane przez agencje zatrudnienia dane z zakresu pracy tymczasowej należy podkreślić fakt, że praca tymczasowa cieszy się na polskim rynku pracy coraz większą popularnością. Firmy coraz częściej korzystają z pracowników tymczasowych, bo uważają, że taka forma pracy jest bardziej elastyczna i mniej obciążająca finansowo. Forma ta staje się przydatna zarówno dla osób korzystających z usług tych agencji - przy zdobywaniu doświadczeń w krótkim czasie, jak również korzystna dla pracodawców użytkowników, gdyż duża część obowiązków związanych z zatrudnieniem pracowników spoczywa na agencjach pracy tymczasowej (wyplata wynagrodzeń, opłacanie składek ubezpieczeniowych i podatków, prowadzenie dokumentacji pracowniczej). Zatem zatrudnianie takich osób nie obciąża dodatkowo służb kadrowych, czy finansowych przedsiębiorcy będącego pracodawcą użytkownikiem.

Należy podkreślić, że Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej będzie kontynuować prace mające na celu zwiększenie ochrony i polepszenie bezpieczeństwa klientów agencji zatrudnienia oraz wprowadzanie zmian mających przyczynić się do podniesienia standardów pracy tymczasowej.

Z A Ł A C Z N I K I

Załącznik 1. Zatrudnienie wg grup zawodów w wyniku pośrednictwa pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej w 2016 r.

Lp.	Symbol	Nazwa grupy elementarnej zawodu	Ogółem
1	9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	22568
2	9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	18047
3	9333	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	17672
4	9321	Ręczni pakowacze i znakowacze	13373
5	5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	13312
6	4321	Magazynierzy i pokrewni	12565
7	5329	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	12179
8	8219	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	9191
9	8189	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	9090
10	5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	8573
11	4110	Pracownicy obsługi biurowej	4775
12	4222	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	4220
13	9622	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	3917
14	9112	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewnie	3467
15	2514	Programiści aplikacji	3278
16	5413	Pracownicy ochrony osób i mienia	3079
17	9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniami	2824
18	5244	Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej	2454
19	0000	Bez zawodu	2400
20	2413	Analitycy finansowi	2277
21	4211	Kasjerzy bankowi i pokrewni	2277
22	7212	Spawacze i pokrewni	2233
23	8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	2174
24	7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	2151
25	8121	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	2068
26	2431	Specjaliści do spraw reklamy i marketingu	2062
27	5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	2055
28	7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	1999
29	3322	Przedstawiciele handlowi	1951
30	8343	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	1858
31	7222	Ślusarze i pokrewni	1849
32	7549	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	1846
33	8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	1825
34	8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	1801
35	7522	Stolarze meblowi i pokrewni	1789
36	9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	1763
37	2411	Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości	1680
38	8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	1630
39	4419	Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	1621
40	2519	Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani	1596
41	7114	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	1349
42	3313	Księgowi	1309

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY
 Informacja o działalności agencji zatrudnienia w 2016 r.

43	1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	1301
44	7129	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	1296
45	2423	Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	1274
46	7112	Murarze i pokrewni	1227
47	7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	1168
48	2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	1160
49	2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	1089
50	2149	Inżynierowie gdzie indziej niesklasyfikowani	1067
51	5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	1062
52	7321	Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku	1039
53	9412	Pomoce kuchenne	1024
54	8211	Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	1010
55	2631	Ekonomiści	967
56	3343	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	965
57	8181	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	964
58	9334	Układacze towarów na półkach	950
59	2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	925
60	5131	Kelnerzy	910
61	2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	896
62	9510	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	883
63	5242	Demonstratorzy wyrobów	871
64	8212	Monterzy sprzętu elektrycznego	813
65	8322	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	772
66	2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	754
67	5153	Gospodarze budynków	748
68	7421	Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych	744
69	4227	Ankieterzy	662
70	1330	Kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych	631
71	7534	Tapicerzy i pokrewni	621
72	1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	606
73	2144	Inżynierowie mechanicy	583
74	7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	583
75	1346	Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych	541
76	2512	Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych	530
77	4311	Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	526
78	2212	Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)	517
79	2432	Specjaliści do spraw public relations	513
80	3312	Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	512
81	4131	Maszynistki i operatorzy edytorów tekstu	508
82	8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	506
83	7411	Elektrycy budowlani i pokrewni	503
84	5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	493
85	7132	Lakiernicy	491
86	1120	Dyrektorzy generalni i zarządzający	484
87	7115	Cieśle i stolarze budowlani	468
88	8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	468
89	9111	Pomoce domowe i sprzątaczk	468
90	7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	465
91	5120	Kucharze	462

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY
 Informacja o działalności agencji zatrudnienia w 2016 r.

92	7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	454
93	3333	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	444
94	1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	437
95	7124	Monterzy izolacji	421
96	7323	Introligatorzy i pokrewni	415
97	9621	Gońcy, bagażowi i pokrewni	410
98	2521	Projektanci i administratorzy baz danych	410
99	3331	Spedytorzy i pokrewni	398
100	3139	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani	388
101	4323	Pracownicy do spraw transportu	368
102	7123	Tynkarze i pokrewni	363
103	3132	Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni	361
104	2511	Analitycy systemów komputerowych	357
105	9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	355
106	5311	Opiekunowie dziecięcy	346
107	4120	Sekretarki (ogólne)	333
108	8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	330
109	4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	326
110	3512	Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	324
111	2142	Inżynierowie budownictwa	319
112	7121	Dekarze	315
113	7211	Formierze odlewniczy i pokrewni	315
114	7131	Malarze budowlani i pokrewni	313
115	7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	311
116	1439	Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	309
117	4223	Operatorzy centrali telefonicznych	309
118	5419	Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	304
119	2522	Administratorzy systemów komputerowych	303
120	8151	Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni	297
121	3324	Pośrednicy handlowi	273
122	3513	Operatorzy sieci i systemów komputerowych	270
123	1211	Kierownicy do spraw finansowych	268
124	7523	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	262
125	9612	Sortowacze odpadów	255
126	7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	251
127	8172	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	247
128	9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	238
129	6113	Ogrodnicy	235
130	1324	Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych	234
131	7514	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	232
132	4415	Pracownicy działów kadr	231
133	4312	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	228
134	7126	Hydraulicy i monterzy rurociągów	225
135	9211	Robotnicy wykonujący proste prace polowe	223
136	3323	Zaopatrzeniowcy	221
137	7224	Szlifierze narzędzi i polerowacze metali	208
138	2529	Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych gdzie indziej niesklasyfikowani	195
139	3115	Technicy mechanicy	195
140	7521	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	191

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY
 Informacja o działalności agencji zatrudnienia w 2016 r.

141	2166	Projektanci grafiki i multimediiów	187
142	4412	Listonosze i pokrewni	186
143	5241	Modelki i modele	184
144	7322	Drukarze	179
145	4132	Operatorzy wprowadzania danych	179
146	2152	Inżynierowie elektronicy	178
147	7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	176
148	3339	Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani	176
149	2151	Inżynierowie elektrycy	175
150	7413	Monterzy linii elektrycznych	174
151	3111	Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	172
152	2523	Specjaliści do spraw sieci komputerowych	171
153	3122	Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym	157
154	8153	Operatorzy maszyn do szycia	149
155	3321	Agenci ubezpieczeniowi	148
156	5169	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	148
157	8342	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	144
158	2353	Lektorzy języków obcych	136
159	9623	Odczytujący liczniki i wybierający monety z automatów	136
160	3113	Technicy elektrycy	136
161	1349	Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych gdzie indziej niesklasyfikowani	131
162	7119	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	124
163	2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	124
164	1212	Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	123
165	3411	Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny	121
166	2622	Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją	113
167	2619	Specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	108
168	3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	108
169	7127	Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych	107
170	2341	Nauczyciele szkół podstawowych	103
171	8159	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani	103
172	7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	102
173	6114	Rolnicy upraw mieszanych	100
174	6111	Rolnicy upraw polowych	100
175	9212	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	96
176	2424	Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	94
177	2330	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	93
178	2145	Inżynierowie chemicy i pokrewni	92
179	1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	92
180	2643	Filolodzy i tłumacze	90
181	3341	Kierownicy biura	89
182	3114	Technicy elektronicy i pokrewni	87
183	2211	Lekarze bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia	86
184	3412	Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej	86
185	3514	Technicy sieci internetowych	86
186	2611	Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy	84
187	1213	Kierownicy do spraw strategii i planowania	82
188	2261	Lekarze dentyści bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze	82

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY
 Informacja o działalności agencji zatrudnienia w 2016 r.

		specjalizacją I stopnia	
189	4313	Pracownicy obsługi płacowej	82
190	2621	Archiwiści i muzealnicy	77
191	2282	Farmaceuci specjaliści	77
192	2143	Inżynierowie inżynierii środowiska	77
193	2434	Specjaliści do spraw sprzedaży z dziedziny technologii teleinformatycznych	77
194	2281	Farmaceuci bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	76
195	9611	Ładowacze nieczystości	76
196	9121	Praczniki ręczne i prasowacze	75
197	8114	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni	73
198	2221	Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	73
199	8331	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	72
200	5132	Barmani	71
201	3311	Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych	71
202	4322	Planiści produkcyjni	70
203	9613	Zamiatacze i pokrewni	69
204	8321	Kierowcy motocykli	68
205	1323	Kierownicy do spraw budownictwa	68
206	8156	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	67
207	3332	Organizatorzy konferencji i imprez	67
208	7125	Szklarze	67
209	3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	67
210	4414	Technicy archiwiści i pokrewni	67
211	7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	65
212	8157	Operatorzy maszyn do prania	65
213	7116	Robotnicy budowy dróg	65
214	9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	64
215	3144	Technicy technologii żywności	64
216	2642	Dziennikarze	63
217	5142	Kosmetyczki i pokrewni	62
218	8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	62
219	2153	Inżynierowie telekomunikacji	59
220	4224	Recepcjoniści hotelowi	57
221	7317	Rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych materiałów	57
222	3213	Technicy farmaceutyczni	56
223	2634	Psycholodzy i pokrewni	55
224	4221	Konsultanci i inni pracownicy biur podróży	54
225	2513	Projektanci aplikacji sieciowych i multimedialnych	54
226	2132	Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	54
227	5141	Fryzjerzy	53
228	8111	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	53
229	2262	Lekarze dentyści specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)	53
230	8350	Marynarze i pokrewni (z wyłączeniem sił zbrojnych)	53
231	2320	Nauczyciele kształcenia zawodowego	52
232	6210	Robotnicy leśni i pokrewni	52
233	5151	Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	50
234	5312	Asystenci nauczycieli	49
235	2146	Inżynierowie górnictwa i metalurgii	48

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY
 Informacja o działalności agencji zatrudnienia w 2016 r.

236	7422	Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych	48
237	8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	48
238	5152	Pracownicy usług domowych	48
239	1223	Kierownicy do spraw badań i rozwoju	47
240	5222	Kierownicy sprzedaży w marketach	47
241	4225	Pracownicy biur informacji	47
242	9213	Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	47
243	3334	Agenci i administratorzy nieruchomości	45
244	7314	Ceramicy i pokrewni	45
245	2161	Architekci	44
246	7515	Klasyfikatorzy żywności i pokrewni	44
247	4214	Windykatorzy i pokrewni	44
248	2293	Dietetycy i specjaliści do spraw żywienia	42
249	2113	Chemicy	39
250	7543	Klasyfikatorzy wyrobów przemysłowych	39
251	5245	Sprzedawcy w stacji paliw	39
252	3521	Operatorzy urządzeń do rejestracji i transmisji obrazu i dźwięku	38
253	2342	Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	36
254	3259	Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	36
255	5221	Właściciele sklepów	36
256	8183	Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek	35
257	7313	Jubilerzy, złotnicy i pokrewni	34
258	1222	Kierownicy do spraw reklamy i public relations	34
259	3255	Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	33
260	2440	Specjaliści do spraw rynku nieruchomości	32
261	8312	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	31
262	2251	Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	31
263	4213	Pracownicy lombardów i instytucji pożyczkowych	31
264	7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	31
265	3422	Trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi	31
266	3522	Operatorzy urządzeń telekomunikacyjnych	30
267	9215	Robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie	30
268	5321	Pomocniczy personel medyczny	29
269	3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	29
270	2133	Specjaliści do spraw ochrony środowiska	27
271	7316	Sztyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	27
272	2292	Fizjoterapeuci	26
273	6340	Rybaczy i zbieracze pracujący na własne potrzeby	25
274	7319	Rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	24
275	8182	Maszyniści kotłów parowych i pokrewni	23
276	7532	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	22
277	8122	Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok	22
278	3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	22
279	3112	Technicy budownictwa	22
280	2131	Biolodzy i pokrewni	21
281	8112	Operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej kopalin	21
282	3432	Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni	21
283	2641	Literaci i inni autorzy tekstów	20
284	2632	Archeolodzy, socjologowie i specjaliści dziedzin pokrewnych	19

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY
 Informacja o działalności agencji zatrudnienia w 2016 r.

285	7213	Blacharze	19
286	9122	Czyszciciele pojazdów	19
287	3431	Fotografowie	19
288	1412	Kierownicy w gastronomii	19
289	2654	Producenci filmowi, reżyserzy i pokrewni	19
290	2163	Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży	19
291	7113	Robotnicy obróbki kamienia	19
292	8152	Operatorzy maszyn tkackich i dziewiarskich	18
293	3230	Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii	17
294	3433	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni	16
295	3344	Sekretarze medyczni i pokrewni	16
296	2299	Specjaliści ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowani	16
297	5246	Wydawcy posiłków	16
298	9123	Zmywacze okien	16
299	2635	Specjaliści do spraw społecznych	15
300	3434	Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	15
301	3214	Technicy medyczni i dentystyczni	15
302	6121	Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych	14
303	4413	Kodowacze, korektorzy i pokrewni	14
304	2651	Artyści plastycy	13
305	2272	Diagności laboratoryjni specjaliści	13
306	3423	Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej	13
307	4411	Pomocnicy biblioteczni	13
308	3254	Technicy fizjoterapii i masażyści	13
309	2310	Nauczyciele akademicki	12
310	2222	Pielęgniarki z tytułem specjalisty	12
311	7133	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	12
312	2165	Kartografowie i geodeci	11
313	2352	Nauczyciele szkół specjalnych	11
314	7536	Obuwnicy i pokrewni	10
315	8171	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru	10
316	9331	Prowadzący pojazdy napędzane siłą mięśni	10
317	3116	Technicy technologii chemicznej i pokrewni	10
318	2655	Aktorzy	9
319	2271	Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	9
320	7311	Mechanicy precyzyjni	9
321	9311	Robotnicy wykonujący prace proste w kopalniach i kamieniołomach	9
322	2291	Specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska	9
323	2162	Architekci krajobrazu	8
324	2356	Instruktorzy technologii informatycznych	8
325	5113	Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek	8
326	9216	Robotnicy wykonujący prace proste w rybołówstwie i zakładach akwakultury	8
327	7315	Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła	7
328	1411	Kierownicy w hotelarstwie	7
329	2120	Matematycy, aktuariusze i statystycy	7
330	3511	Operatorzy urządzeń teleinformatycznych	7
331	2231	Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	7
332	7513	Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich	7
333	3141	Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)	7
334	3240	Technicy weterynarii	7
335	3118	Kreślarze	6

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY
 Informacja o działalności agencji zatrudnienia w 2016 r.

336	5164	Opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami	6
337	2295	Optometryści	6
338	3256	Ratownicy medyczni	6
339	6130	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	6
340	7535	Wyprawiacze skór, garbarze i pokrewni	6
341	8311	Maszyniści kolejowi i metra	5
342	8132	Operatorzy urządzeń do produkcji materiałów światłoczułych i obróbki filmów	5
343	3131	Operatorzy urządzeń energetycznych	5
344	3355	Policjanci	5
345	2659	Twórcy i artyści gdzie indziej niesklasyfikowani	5
346	3251	Asystenci dentyści	4
347	3220	Dietetycy i żywieniowcy	4
348	2111	Fizycy i astronomowie	4
349	3351	Funkcjonariusze celni i ochrony granic	4
350	1312	Kierownicy produkcji w zakładach akwakultury i rybołówstwie	4
351	2355	Nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych	4
352	7544	Robotnicy zwalczania szkodników i chwastów	4
353	6223	Rybaczy morscy	4
354	3342	Sekretarze prawni	4
355	5211	Sprzedawcy na targowiskach i bazarach	4
356	3359	Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru gdzie indziej niesklasyfikowani	4
357	2294	Audiofonolodzy i logopedzi	3
358	6122	Hodowcy drobiu	3
359	3133	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów w przemyśle chemicznym	3
360	7232	Mechanicy statków powietrznych i pokrewni	3
361	3211	Operatorzy aparatury medycznej	3
362	8113	Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	3
363	3153	Piloci statków powietrznych i personel pokrewny	3
364	6112	Sadownicy	3
365	3357	Funkcjonariusze służb specjalnych	2
366	7537	Kaletnicy, rymarze i pokrewni	2
367	1431	Kierownicy do spraw sportu, rekreacji i rozrywki	2
368	1345	Kierownicy w instytucjach edukacyjnych	2
369	1341	Kierownicy w instytucjach opieki nad dziećmi	2
370	3135	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów metalurgicznych	2
371	7221	Kowale i operatorzy pras kuźniczych	2
372	2252	Lekarze weterynarii specjaliści	2
373	3436	Muzycy i pokrewni	2
374	8154	Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych	2
375	3151	Pracownicy służb technicznych żeglugi	2
376	2656	Prezenterzy radiowi, telewizyjni i pokrewni	2
377	3143	Technicy leśnictwa	2
378	3352	Urzędnicy do spraw podatków	2
379	3353	Urzędnicy do spraw świadczeń społecznych	2
380	3435	Aktorzy cyrkowi i pokrewni	1
381	4212	Bukmacherzy, krupierzy i pokrewni	1
382	2633	Filozofowie, historycy i politolodzy	1
383	6221	Hodowcy ryb	1
384	1322	Kierownicy w górnictwie	1

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY
Informacja o działalności agencji zatrudnienia w 2016 r.

385	1343	Kierownicy w instytucjach opieki nad osobami starszymi	1
386	1344	Kierownicy w instytucjach pomocy społecznej	1
387	2652	Kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy	1
388	5112	Konduktorzy i pokrewni	1
389	0110	Oficerowie sił zbrojnych	1
390	3253	Optycy okularowi	1
391	3413	Pracownicy z zakresu działalności religijnej	1
392	5163	Pracownicy zakładów pogrzebowych	1
393	3315	Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych)	1
394	2240	Specjaliści do spraw ratownictwa medycznego	1
395	2114	Specjaliści nauk o Ziemi	1
396	5111	Stewardzi	1
397	7215	Takielarze i monterzy konstrukcji linowych	1
398	3117	Technicy górnictwa, metalurgii i pokrewni	1
399	3354	Urzednicy organów udzielających licencji	1
400	2351	Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania	1
401	1112	Wyżsi urzednicy administracji rządowej	1
402	1114	Zawodowi działacze organizacji członkowskich	1
403	0310	Żołnierze szeregowi	1

Załącznik 2. Zatrudnienie wg grup zawodów w wyniku pośrednictwa pracy w zakresie kierowania osób do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych w 2016 r.

Lp.	Symbol	Nazwa grupy elementarnej zawodu	Ogółem
1	9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	16163
2	9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	14620
3	9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	12956
4	4321	Magazynierzy i pokrewni	11841
5	8350	Marynarze i pokrewni (z wyłączeniem sił zbrojnych)	10531
6	6113	Ogrodnicy	6559
7	3152	Oficerowie pokładowi, piloci żeglugi i pokrewni	6461
8	3151	Pracownicy służb technicznych żeglugi	5115
9	9321	Ręczni pakowacze i znakowacze	4481
10	7212	Spawacze i pokrewni	3867
11	7411	Elektrycy budowlani i pokrewni	3614
12	7115	Cieśle i stolarze budowlani	3293
13	0000	Bez zawodu	2922
14	9612	Sortowacze odpadów	2670
15	5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	2581
16	3323	Zaopatrzeniowcy	2231
17	9211	Robotnicy wykonujący proste prace polowe	2151
18	9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	2037
19	7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	1582
20	8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	1485
21	7131	Malarze budowlani i pokrewni	1461
22	7126	Hydraulicy i monterzy rurociągów	1377
23	9611	Ładowacze nieczystości	1211
24	7222	Ślusarze i pokrewni	1203
25	8219	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	1082
26	9622	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	1073
27	3412	Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej	1053
28	7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	1040
29	9333	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	1038
30	7112	Murarze i pokrewni	1022
31	9213	Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	893
32	5120	Kucharze	818
33	7114	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	786
34	5111	Stewardzi	756
35	8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	755
36	7549	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	743
37	7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	704
38	9334	Układacze towarów na półkach	586
39	9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	578
40	8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	566
41	2144	Inżynierowie mechanicy	530
42	8211	Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	493
43	7129	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie	482

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY
 Informacja o działalności agencji zatrudnienia w 2016 r.

		indziej niesklasyfikowani	
44	7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	472
45	7124	Monterzy izolacji	446
46	8121	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	436
47	8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	407
48	7522	Stolarze meblowi i pokrewni	400
49	7121	Dekarze	392
50	9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	376
51	7412	Elektromechanicy i elektrycy	337
52	7132	Lakiernicy	261
53	7117	Monterzy budownictwa wodnego	261
54	7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	254
55	7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	230
56	8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	228
57	8343	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	217
58	8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	215
59	3331	Spedytorzy i pokrewni	204
60	5131	Kelnerzy	203
61	5329	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	202
62	7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	201
63	7232	Mechanicy statków powietrznych i pokrewni	189
64	8189	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	179
65	7514	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	175
66	7119	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	173
67	8183	Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek	172
68	9111	Pomoce domowe i sprzątaczk	157
69	8342	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	155
70	6114	Rolnicy upraw mieszanych	152
71	8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	147
72	7521	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	138
73	9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniami	135
74	8322	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	134
75	7127	Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych	132
76	6130	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	131
77	7123	Tynkarze i pokrewni	128
78	6111	Rolnicy upraw polowych	121
79	7116	Robotnicy budowy dróg	117
80	5151	Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	114
81	3333	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	112
82	4412	Listonosze i pokrewni	99
83	3154	Kontrolerzy ruchu lotniczego i personel pokrewny	90
84	9212	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	90
85	6340	Rybaczy i zbieracze pracujący na własne potrzeby	84
86	2292	Fizjoterapeuci	80
87	7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	79
88	3256	Ratownicy medyczni	79
89	7133	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	77

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY
 Informacja o działalności agencji zatrudnienia w 2016 r.

90	8111	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	76
91	4413	Kodowacze, korektorzy i pokrewni	75
92	3324	Pośrednicy handlowi	73
93	2151	Inżynierowie elektrycy	69
94	8331	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	67
95	9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	56
96	7515	Klasyfikatorzy żywności i pokrewni	55
97	2222	Pielęgniarki z tytułem specjalisty	54
98	9412	Pomoce kuchenne	53
99	7213	Blacharze	52
100	3113	Technicy elektrycy	52
101	8212	Monterzy sprzętu elektrycznego	51
102	7113	Robotnicy obróbki kamienia	50
103	6112	Sadownicy	50
104	6121	Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych	46
105	2221	Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	42
106	5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	40
107	8157	Operatorzy maszyn do prania	39
108	3115	Technicy mechanicy	39
109	6210	Robotnicy leśni i pokrewni	38
110	7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	34
111	7224	Szlifierze narzędzi i polerowacze metali	31
112	2293	Dietetycy i specjaliści do spraw żywienia	30
113	5153	Gospodarze budynków	29
114	1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	26
115	1212	Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	26
116	1439	Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	24
117	7211	Formierze odlewniczy i pokrewni	23
118	7321	Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku	23
119	7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	22
120	9621	Gońcy, багаżowi i pokrewni	21
121	7513	Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich	21
122	7125	Szklarze	21
123	3139	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani	19
124	2166	Projektanci grafiki i multimediiów	18
125	6129	Hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowani	17
126	1411	Kierownicy w hotelarstwie	17
127	7323	Introligatorzy i pokrewni	16
128	7422	Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych	16
129	4110	Pracownicy obsługi biurowej	16
130	3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	16
131	3114	Technicy elektronicy i pokrewni	16
132	2149	Inżynierowie gdzie indziej niesklasyfikowani	14
133	5321	Pomocniczy personel medyczny	14
134	3436	Muzycy i pokrewni	13
135	8172	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	13
136	2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	13
137	5132	Barmani	12
138	2142	Inżynierowie budownictwa	12

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY
 Informacja o działalności agencji zatrudnienia w 2016 r.

139	5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	12
140	7534	Tapicerzy i pokrewni	12
141	3112	Technicy budownictwa	12
142	8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	11
143	8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	11
144	4312	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	11
145	2514	Programiści aplikacji	11
146	4224	Recepcjoniści hotelowi	11
147	3141	Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)	11
148	1349	Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych gdzie indziej niesklasyfikowani	10
149	1120	Dyrektorzy generalni i zarządzający	9
150	2212	Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)	9
151	5311	Opiekunowie dziecięcy	9
152	5245	Sprzedawcy w stacji paliw	9
153	3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	9
154	8155	Operatorzy maszyn do wyprawiania futer i skór	7
155	2431	Specjaliści do spraw reklamy i marketingu	7
156	2423	Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	7
157	2413	Analitycy finansowi	6
158	9122	Czyszciciele pojazdów	6
159	6122	Hodowcy drobiu	6
160	4132	Operatorzy wprowadzania danych	6
161	2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	6
162	2132	Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	6
163	3434	Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	6
164	3259	Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	6
165	7322	Drukarze	5
166	1211	Kierownicy do spraw finansowych	5
167	7221	Kowale i operatorzy pras kuźniczych	5
168	5411	Strażacy	5
169	2282	Farmaceuci specjaliści	4
170	2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	4
171	4211	Kasjerzy bankowi i pokrewni	4
172	1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	4
173	2262	Lekarze dentyści specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)	4
174	8311	Maszyniści kolejowi i metra	4
175	8182	Maszyniści kotłów parowych i pokrewni	4
176	8114	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni	4
177	5164	Opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami	4
178	3332	Organizatorzy konferencji i imprez	4
179	3343	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	4
180	7317	Rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych materiałów	4
181	2424	Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	4
182	3255	Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	4
183	2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	3
184	3431	Fotografowie	3
185	2152	Inżynierowie elektronicy	3
186	2165	Kartografowie i geodeci	3
187	1323	Kierownicy do spraw budownictwa	3

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY
 Informacja o działalności agencji zatrudnienia w 2016 r.

188	1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	3
189	2211	Lekarze bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia	3
190	2261	Lekarze dentyści bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia	3
191	3123	Mistrzowie produkcji w budownictwie	3
192	4222	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	3
193	4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	3
194	9215	Robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie	3
195	4120	Sekretarki (ogólne)	3
196	2434	Specjaliści do spraw sprzedaży z dziedziny technologii teleinformatycznych	3
197	2351	Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania	3
198	5312	Asystenci nauczycieli	2
199	2146	Inżynierowie górnictwa i metalurgii	2
200	1412	Kierownicy w gastronomii	2
201	7421	Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych	2
202	7413	Monterzy linii elektrycznych	2
203	8159	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani	2
204	8153	Operatorzy maszyn do szycia	2
205	8152	Operatorzy maszyn tkackich i dziewiarskich	2
206	4419	Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	2
207	2411	Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości	2
208	2342	Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	2
209	3512	Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	2
210	5246	Wydawcy posiłków	2
211	2611	Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy	1
212	2519	Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani	1
213	5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	1
214	1222	Kierownicy do spraw reklamy i public relations	1
215	1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	1
216	1346	Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych	1
217	5142	Kosmetyczki i pokrewni	1
218	7311	Mechanicy precyzyjni	1
219	8112	Operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej kopalin	1
220	8113	Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	1
221	4225	Pracownicy biur informacji	1
222	4313	Pracownicy obsługi płacowej	1
223	3322	Przedstawiciele handlowi	1
224	7319	Rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	1
225	2291	Specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska	1
226	2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	1
227	3254	Technicy fizjoterapii i masażyści	1
228	3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	1
229	3155	Technicy urządzeń ruchu lotniczego	1
230	2659	Twórcy i artyści gdzie indziej niesklasyfikowani	1
231	5212	Uliczni sprzedawcy żywności	1

Załącznik 3. Kraje, do których agencje zatrudnienia kierowały najwięcej osób do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych w 2016 r.

Lp.	Nazwa kraju	Ogółem
1	Holandia	73091
2	Niemcy	33747
3	Cypr	7088
4	Norwegia	5252
5	Austria	3937
6	Wielka Brytania	3592
7	Francja	3550
8	Czechy	1911
9	Belgia	1745
10	Nowa Zelandia	1664
11	Dania	1527
12	Malta	890
13	Bahamy	879
14	Liberia	831
15	Singapur	789
16	Wyspa Man	778
17	Grecja	700
18	Irlandia	695
19	Antigua i Barbuda	649
20	Szwajcaria	608
21	Zjednoczone Emiraty Arabskie	595
22	Stany Zjedn. Ameryki	491
23	Szwecja	478
24	Wyspy Marshalla	461
25	Finlandia	402
26	Islandia	356
27	Włochy	310
28	Słowacja	296
29	Portugalia	144
30	Wyspy Owcze	122
31	Brazylia	102
32	Rep. Południowej Afryki	101
33	Chiny	76
34	Kuwejt	71
35	Luksemburg	67
36	Panama	56
37	Antyle Holenderskie	53
38	Bermudy	53
39	Gibraltar	49
40	Rumunia	49
41	Namibia	47
42	Hiszpania	46
43	Izrael	41
44	Barbados	38
45	Filipiny	34
46	Gibłartar	34
47	Lichtenstein	33
48	Kajmany	30

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY
Informacja o działalności agencji zatrudnienia w 2016 r.

49	Japonia	16
50	Gwinea Równikowa	10
51	Maroko	9
52	St. Vincent	9
53	Katar	7
54	Malezja	6
55	Chorwacja	5
56	Angola	2
57	Arabia Saudyjska	2
58	Białoruś	2
59	Kazachstan	2
60	Rosja	2
61	Etiopia	1
62	Kanada	1
63	Meksyk	1
64	Oman	1
65	Ukraina	1

Załącznik 4. Umowy zawierane przez agencje pracy tymczasowej w 2016 r. z podaniem państwa zatrudnienia.

Lp.	Nazwa kraju	Liczba zawartych umów
1	Polska	1 960 931
2	Niemcy	23 148
3	Francja	11 259
4	Holandia	8 445
5	Belgia	3 009
6	Norwegia	1 588
7	Austria	960
8	Ukraina	453
9	Szwecja	452
10	Czechy	358
11	Grecja	72
12	Luksemburg	67
13	Finlandia	60
14	Rumunia	49
15	Włochy	48
16	Szwajcaria	41
17	Islandia	20
18	Białoruś	18
19	Dania	6
20	Bangladesz	3
21	Portugalia	3
22	Wielka Brytania	3
23	Irlandia	2
24	Polinezja Franc.	2
25	Angola	1
26	Hiszpania	1
27	Nigeria	1
28	Rosja	1
29	Ruanda	1

Załącznik 5. Umowy zawierane przez agencje pracy tymczasowej wg grup zawodów w 2016 r.

Lp.	Symbol	Nazwa grupy elementarnej zawodu	Liczba zawartych umów
1	9622	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	347557
2	9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	211525
3	4321	Magazynierzy i pokrewni	205695
4	9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	180473
5	8219	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	105060
6	9333	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	102327
7	3139	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani	90967
8	8189	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	79897
9	9321	Ręczni pakowacze i znakowacze	67624
10	8211	Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	50300
11	8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	46036
12	5413	Pracownicy ochrony osób i mienia	39294
13	8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	28551
14	9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	27871
15	4110	Pracownicy obsługi biurowej	24708
16	5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienty)	21814
17	7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	14079
18	4222	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	13004
19	8212	Monterzy sprzętu elektrycznego	12917
20	5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	12624
21	5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	12394
22	7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	11926
23	8121	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	11682
24	8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	11647
25	7212	Spawacze i pokrewni	11278
26	9334	Układacze towarów na półkach	11138
27	7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	10339
28	7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	9760
29	8343	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	9473
30	7222	Ślusarze i pokrewni	8985
31	5244	Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej	7985
32	8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	7941
33	5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	7249
34	7549	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	7098
35	7132	Lakiernicy	6746
36	0000	Bez zawodu	6385
37	7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	4636
38	8311	Maszyniści kolejowi i metra	4387
39	9111	Pomoce domowe i sprzątaczk	4286
40	8172	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	3969

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY
 Informacja o działalności agencji zatrudnienia w 2016 r.

41	5131	Kelnerzy	3369
42	7115	Cieśle i stolarze budowlani	3277
43	8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	3211
44	4419	Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	3198
45	8181	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	3182
46	0	Bez zawodu	3111
47	5242	Demonstratorzy wyrobów	3082
48	2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	3054
49	7537	Kaletnicy, rymarze i pokrewni	2851
50	9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	2805
51	9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniami	2732
52	7522	Stolarze meblowi i pokrewni	2730
53	4211	Kasjerzy bankowi i pokrewni	2681
54	7534	Tapicerzy i pokrewni	2509
55	7321	Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku	2507
56	7421	Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych	2494
57	3343	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	2474
58	3115	Technicy mechanicy	2438
59	9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	2381
60	3322	Przedstawiciele handlowi	2242
61	8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	2213
62	4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	2209
63	7129	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	2041
64	8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	2028
65	7323	Introligatorzy i pokrewni	2011
66	9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	1895
67	7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	1843
68	2423	Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	1791
69	7521	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	1784
70	3255	Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	1689
71	7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	1679
72	8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	1642
73	7422	Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych	1606
74	4323	Pracownicy do spraw transportu	1597
75	7514	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	1578
76	8153	Operatorzy maszyn do szycia	1556
77	8183	Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek	1544
78	8322	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	1539
79	3132	Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni	1530
80	7411	Elektrycy budowlani i pokrewni	1529
81	7112	Murarze i pokrewni	1529
82	7119	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	1474
83	7211	Formierze odlewniczy i pokrewni	1445
84	7126	Hydraulicy i monterzy rurociągów	1429
85	9612	Sortowacze odpadów	1420
86	9412	Pomoce kuchenne	1375
87	7124	Monterzy izolacji	1371
88	2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii	1319

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY
 Informacja o działalności agencji zatrudnienia w 2016 r.

		informacyjno-komunikacyjnych)	
89	3111	Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	1319
90	7131	Malarze budowlani i pokrewni	1294
91	7114	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	1293
92	4132	Operatorzy wprowadzania danych	1277
93	2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	1142
94	7224	Szlifierze narzędzi i polerowacze metali	1060
95	4131	Maszynistki i operatorzy edytorów tekstu	994
96	7322	Drukarze	987
97	5419	Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	949
98	5120	Kucharze	926
99	9211	Robotnicy wykonujący proste prace polowe	917
100	3331	Spedytorzy i pokrewni	908
101	3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	879
102	3113	Technicy elektrycy	863
103	2511	Analitycy systemów komputerowych	819
104	3332	Organizatorzy konferencji i imprez	819
105	8122	Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok	818
106	7127	Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych	809
107	5153	Gospodarze budynków	802
108	3313	Księgowi	786
109	2149	Inżynierowie gdzie indziej niesklasyfikowani	768
110	4227	Ankieterzy	766
111	7523	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	764
112	4311	Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	735
113	9212	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	727
114	2431	Specjaliści do spraw reklamy i marketingu	714
115	7532	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	709
116	8159	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani	709
117	4223	Operatorzy centrali telefonicznych	660
118	1324	Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych	643
119	5241	Modelki i modele	638
120	9311	Robotnicy wykonujący prace proste w kopalniach i kamieniołomach	622
121	8342	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	612
122	3339	Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani	611
123	3122	Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym	604
124	3131	Operatorzy urządzeń energetycznych	600
125	8157	Operatorzy maszyn do prania	581
126	7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	559
127	2519	Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani	536
128	7316	Sztylciarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	536
129	4415	Pracownicy działów kadr	514
130	1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	507
131	3323	Zaopatrzeniowcy	488
132	3114	Technicy elektronicy i pokrewni	479
133	7543	Klasyfikatorzy wyrobów przemysłowych	469
134	2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	465

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY
 Informacja o działalności agencji zatrudnienia w 2016 r.

135	3512	Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	458
136	3333	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	454
137	7213	Blacharze	451
138	2655	Aktorzy	446
139	8151	Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni	421
140	5151	Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	415
141	9121	Praczniki ręczne i prasowacze	414
142	7319	Rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	407
143	3412	Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej	389
144	9623	Odczytujący liczniki i wybierający monety z automatów	387
145	9613	Zamiatacze i pokrewni	379
146	2643	Filolodzy i tłumacze	367
147	5169	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	339
148	7314	Ceramicy i pokrewni	327
149	8312	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	320
150	4120	Sekretarki (ogólne)	314
151	7125	Szklarze	311
152	2413	Analitycy finansowi	305
153	4322	Planiści produkcyjni	295
154	7121	Dekarze	294
155	2621	Archiwiści i muzealnicy	290
156	7413	Monterzy linii elektrycznych	286
157	2521	Projektanci i administratorzy baz danych	286
158	7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	284
159	4412	Listonosze i pokrewni	281
160	3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	275
161	7116	Robotnicy budowy dróg	265
162	9213	Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	264
163	1439	Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	245
164	2411	Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości	239
165	7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	238
166	8114	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni	223
167	8321	Kierowcy motocykli	220
168	8132	Operatorzy urządzeń do produkcji materiałów światłoczułych i obróbki filmów	218
169	9510	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	218
170	5142	Kosmetyczki i pokrewni	200
171	1349	Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych gdzie indziej niesklasyfikowani	197
172	6113	Ogrodnicy	196
173	9621	Gońcy, bagażowi i pokrewni	193
174	9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	191
175	3513	Operatorzy sieci i systemów komputerowych	181
176	8152	Operatorzy maszyn tkackich i dziewiarskich	177
177	1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	174
178	3135	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów metalurgicznych	171
179	8112	Operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej kopalni	162

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY
 Informacja o działalności agencji zatrudnienia w 2016 r.

180	2281	Farmaceuci bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	160
181	7117	Monterzy budownictwa wodnego	160
182	6340	Rybacy i zbieracze pracujący na własne potrzeby	153
183	7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	151
184	6210	Robotnicy leśni i pokrewni	151
185	2512	Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych	149
186	8331	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	147
187	3144	Technicy technologii żywności	142
188	9611	Ładowacze nieczystości	140
189	5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	139
190	2424	Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	129
191	4312	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	124
192	2514	Programiści aplikacji	124
193	2434	Specjaliści do spraw sprzedaży z dziedziny technologii teleinformatycznych	123
194	7221	Kowale i operatorzy pras kuźniczych	121
195	8155	Operatorzy maszyn do wyprawiania futer i skór	120
196	3341	Kierownicy biura	119
197	7123	Tynkarze i pokrewni	119
198	5132	Barmani	118
199	7513	Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich	118
200	6114	Rolnicy upraw mieszanych	118
201	3311	Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych	115
202	3324	Pośrednicy handlowi	113
203	2113	Chemicy	112
204	4414	Technicy archiwiści i pokrewni	111
205	8111	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	110
206	5222	Kierownicy sprzedaży w marketach	108
207	2144	Inżynierowie mechanicy	107
208	2622	Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją	106
209	2522	Administratorzy systemów komputerowych	100
210	4214	Windykatorzy i pokrewni	96
211	4221	Konsultanci i inni pracownicy biur podróży	95
212	4313	Pracownicy obsługi płacowej	92
213	1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	91
214	3522	Operatorzy urządzeń telekomunikacyjnych	89
215	7315	Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła	85
216	2641	Literaci i inni autorzy tekstów	84
217	8182	Maszyniści kotłów parowych i pokrewni	82
218	7544	Robotnicy zwalczania szkodników i chwastów	81
219	3422	Trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi	80
220	7113	Robotnicy obróbki kamienia	78
221	8171	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru	77
222	4225	Pracownicy biur informacji	76
223	5329	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	74
224	2619	Specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	74
225	4224	Recepcjoniści hotelowi	68
226	9331	Prowadzący pojazdy napędzane siłą mięśni	67
227	7234	Mechanicy rowerów i pokrewni	63
228	2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	61

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY
 Informacja o działalności agencji zatrudnienia w 2016 r.

229	5112	Konduktorzy i pokrewni	60
230	2523	Specjaliści do spraw sieci komputerowych	60
231	2634	Psycholodzy i pokrewni	59
232	8113	Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	57
233	4413	Kodowacze, korektorzy i pokrewni	55
234	3423	Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej	54
235	1223	Kierownicy do spraw badań i rozwoju	53
236	2166	Projektanci grafiki i multimediiów	52
237	9122	Czyszciciele pojazdów	48
238	3511	Operatorzy urządzeń teleinformatycznych	48
239	1120	Dyrektorzy generalni i zarządzający	44
240	2153	Inżynierowie telekomunikacji	44
241	7515	Klasyfikatorzy żywności i pokrewni	44
242	6111	Rolnicy upraw polowych	43
243	3112	Technicy budownictwa	40
244	2142	Inżynierowie budownictwa	39
245	3220	Dietetycy i żywieniowcy	38
246	3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	38
247	1211	Kierownicy do spraw finansowych	37
248	6112	Sadownicy	37
249	7133	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	36
250	2631	Ekonomiści	35
251	3514	Technicy sieci internetowych	35
252	3312	Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	34
253	7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	34
254	8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	33
255	3411	Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny	33
256	3116	Technicy technologii chemicznej i pokrewni	33
257	1323	Kierownicy do spraw budownictwa	32
258	5245	Sprzedawcy w stacji paliw	32
259	6130	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	31
260	6122	Hodowcy drobiu	30
261	2282	Farmaceuci specjaliści	29
262	8156	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	28
263	2342	Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	28
264	1213	Kierownicy do spraw strategii i planowania	27
265	5311	Opiekunowie dziecięcy	27
266	7311	Mechanicy precyzyjni	26
267	3433	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni	26
268	2272	Diagności laboratoryjni specjaliści	24
269	3431	Fotografowie	23
270	3117	Technicy górnictwa, metalurgii i pokrewni	23
271	2152	Inżynierowie elektronicy	21
272	1212	Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	20
273	2611	Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy	18
274	1330	Kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych	17
275	1412	Kierownicy w gastronomii	17
276	8350	Marynarze i pokrewni (z wyłączeniem sił zbrojnych)	17
277	2654	Producenci filmowi, reżyserzy i pokrewni	17

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY
 Informacja o działalności agencji zatrudnienia w 2016 r.

278	2151	Inżynierowie elektrycy	16
279	1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	16
280	2432	Specjaliści do spraw public relations	16
281	2635	Specjaliści do spraw społecznych	16
282	3141	Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)	16
283	2292	Fizjoterapeuci	15
284	8154	Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych	15
285	2299	Specjaliści ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowani	14
286	5141	Fryzjerzy	13
287	2271	Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	12
288	3133	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów w przemyśle chemicznym	11
289	2291	Specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska	11
290	2131	Biolodzy i pokrewni	10
291	2353	Lektorzy języków obcych	10
292	3152	Oficerowie pokładowi, piloci żeglugi i pokrewni	10
293	3211	Operatorzy aparatury medycznej	10
294	2222	Pielęgniarki z tytułem specjalisty	10
295	3153	Piloci statków powietrznych i personel pokrewny	10
296	7317	Rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych materiałów	10
297	2132	Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	10
298	5312	Asystenci nauczycieli	9
299	2294	Audiofonolodzy i logopedzi	9
300	3434	Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	9
301	5246	Wydawcy posiłków	9
302	2642	Dziennikarze	8
303	6121	Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych	8
304	3436	Muzycy i pokrewni	8
305	2651	Artyści plastycy	7
306	2221	Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	7
307	2513	Projektanci aplikacji sieciowych i multimediiów	7
308	9216	Robotnicy wykonujący prace proste w rybołówstwie i zakładach akwakultury	7
309	9123	Zmywacze okien	7
310	3334	Agenci i administratorzy nieruchomości	6
311	5321	Pomocniczy personel medyczny	6
312	3151	Pracownicy służb technicznych żeglugi	6
313	5113	Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek	6
314	2529	Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych gdzie indziej niesklasyfikowani	6
315	2440	Specjaliści do spraw rynku nieruchomości	6
316	7536	Obuwnicy i pokrewni	5
317	3259	Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	5
318	2351	Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania	5
319	2161	Architekci	4
320	2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	4
321	2111	Fizycy i astronomowie	4
322	2145	Inżynierowie chemicy i pokrewni	4
323	1431	Kierownicy do spraw sportu, rekreacji i rozrywki	4
324	5164	Opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami	4
325	3432	Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni	4
326	9215	Robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie	4

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ – DEPARTAMENT RYNKU PRACY
 Informacja o działalności agencji zatrudnienia w 2016 r.

327	2133	Specjaliści do spraw ochrony środowiska	4
328	2146	Inżynierowie górnictwa i metalurgii	3
329	2143	Inżynierowie inżynierii środowiska	3
330	1222	Kierownicy do spraw reklamy i public relations	3
331	1411	Kierownicy w hotelarstwie	3
332	3123	Mistrzowie produkcji w budownictwie	3
333	2310	Nauczyciele akademicy	3
334	2330	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	3
335	5152	Pracownicy usług domowych	3
336	5163	Pracownicy zakładów pogrzebowych	3
337	3254	Technicy fizjoterapii i masażyści	3
338	3321	Agenci ubezpieczeniowi	2
339	2165	Kartografowie i geodeci	2
340	3118	Kreślarze	2
341	3214	Technicy medyczni i dentystyczni	2
342	3435	Aktorzy cyrkowi i pokrewni	1
343	1311	Kierownicy produkcji w rolnictwie i leśnictwie	1
344	3521	Operatorzy urządzeń do rejestracji i transmisji obrazu i dźwięku	1
345	2656	Prezenterzy radiowi, telewizyjni i pokrewni	1
346	2163	Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży	1
347	3342	Sekretarze prawni	1
348	5211	Sprzedawcy na targowiskach i bazarach	1
349	7215	Takielarze i monterzy konstrukcji linowych	1
350	3143	Technicy leśnictwa	1
351	3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	1

